

LATVIJAS UNIVERSITĀTE

LATVIJAS UNIVERSITĀTES
ILGTSPĒJAS PĀRSKATS
2025

Saturs

Vispārīga informācija **4**
Par Universitāti 4
Misija 4
Vīzija 5
Par ziņojumu 5
2025. gads īsumā – galvenie rādītāji 6
LU būtiskākās ilgtspējas tēmas 7
Ietekme uz vidi **8**
Būtiskākie ar LU ietekmi uz vidi saistītie dokumenti 9
Klimata pārmaiņas 9
Mobilitāte un transports 12
Aprites ekonomika 13
Ēkas un infrastruktūra 14
Nākotnes projekti 14
Bioloģiskā daudzveidība, augstskolas vide un apkārtne 15
Sociālā ietekme **16**
LU kā darba devējs 18
Personāla demogrāfija 18
Atalgojums 21
Veselība, drošība un darba un privātās dzīves līdzsvars 22
Studējošie kā LU kopienas daļa 22
Studējošo demogrāfija 23
Piekļūstamība, iekļaušana un labbūtība LU kopienā 24
Dažādība, līdztiesība un iekļaušana 25
Sociālais dialogs un sūdzību iesniegšanas mehānismi 25
Izglītība ilgtspējīgai attīstībai 27
Zinātne un pētniecība ilgtspējīgai attīstībai 28
Atvērtā zinātne, atvērtās publikācijas un pētniecības dati 31
Intelektuālais īpašums 31
LU un sabiedrība 32
Pārvaldība **33**
Universitātes pārvaldība 34

Stratēģija, vērtību ķēde un ieinteresētās puses 35
Ilgtspējas ietekmju, risku un iespēju (IRO) uzraudzība 37
Ētika un akadēmiskais godīgums 38
Datu privātums un informācijas drošība 38
Sasniegumi 39
Ekoaugstskolu (Eco-Campus) programma 39
Times Higher Education (THE) Impact Rankings 2025 39
QS Pasaules universitāšu ilgtspējas reitings 2026 40
EFQM standarts 40
Pielikumi 41
Pielikums 1. Ilgtspējas pārskatā iekļautās adreses 41
Pielikums 2. LU organizatoriskā struktūra 42
Pielikums 3. LU zinātnisko publikāciju īpatsvars ANO IAM jomās 2023. – 2025. gadu griezumā 43
Pielikums 4. Ar ilgtspēju saistīto risku analīze 44

Vispārīga informācija

Par Universitāti

Latvijas Universitāte (LU) ir 1919. gadā valsts dibināta augstskola (atvasināta publiska persona). Tā ir Latvijas lielākā plaša profila universitāte ar nozīmīgu lomu izglītības sistēmas attīstībā un valsts ekonomikas izaugsmē.

LU īsteno studijas 22 studiju virzienos un 125 studiju programmās visos studiju līmeņos (5 īsā cikla, 51 pirmā cikla, 53 otrā cikla un 16 trešā cikla programmas), piedāvā mūžizglītības programmas, veic zinātnisko pētniecību un nodrošina zināšanu un tehnoloģiju pārnesi.

LU galvenais tirgus ir Latvija. Vienlaikus LU studē 1 374 ārvalstu studenti (8,3% no visiem studējošajiem), tostarp 693 grāda studenti no vairāk nekā 70 valstīm, un LU darbojas starptautiskos izglītības un pētniecības tīklos, piemēram, Eiropas universitāšu aliansē FORTHEM.

2025. gadā LU ieņēmumi[1] bija 149,9 milj. EUR: studiju darbība – 74,9 milj. EUR, zinātniskā darbība – 65,5 milj. EUR, sadarbība ar sabiedrību – 3,7 milj. EUR un cita darbība – 5,7 milj. EUR. Nozīmīgākie ieņēmumu avoti ir projektu finansējums (52,9 milj. EUR, t.sk. ES fondi), valsts budžeta finansējums studijām (44 milj. EUR) un studiju maksas (18,8 milj. EUR).[2]

2025. gada 1. septembrī LU sastāvā iekļāvās Banku augstskola (BA). Kļūstot par LU biznesa skolu, BA stiprina LU akadēmisko un pētniecisko kapacitāti.

Misija

Latvijas Universitātes misija ir izteikta tās devīzē "Zinātnei un tēvzemei". Latvijas Universitāte dod savu ieguldījumu pasaules zinātnes, augstākās izglītības, zināšanu, tehnoloģiju pārneses un inovācijas procesos, nodrošina Latvijas

[1] Bez transferiem un aizņēmumiem.

[2] LU nenodarbojas un negūst ieņēmumus pretrunīgi vērtētu ieroču, tabakas audzēšanas un ražošanas, fosilā kurināmā un ķimikāliju ražošanas nozarēs, tāpēc uz LU neattiecas izslēgšana no ES Parīzes nolīgumam pielāgotajiem etalonrādītājiem. Plašāka informācija pieejama LU 2025. gada pārskatā.

demokrātijas un kultūras izaugsmi, latviešu valodas attīstību un tautsaimniecības uzplaukumu.

Vīzija

Telpa izcilībai, vide attīstībai, laiks atbildībai. LU ir zinātnes universitāte ar augstu starptautisko reputāciju. LU veido starpdisciplināru, atvērtu un uz inovācijām vērstu izcilu darba un studiju vidi. LU darbība ir Latvijas valsts ilgtspējīgas attīstības un ekonomikas transformācijas pamats.

2025. gada martā LU aktualizēja LU Stratēģiju 2021. – 2027. gadam, kura paredz universitātes fokusu sešos galvenajos virzienos.

2021. gadā tika izveidota LU Ekopadome, savukārt 2025. gadā tika apstiprināts LU Ekopadomes nolikums, kas nosaka, ka tā ir konsultatīva un koordinējoša koleģiāla LU vadības atbalsta institūcija vides ilgtspējas attīstības veicināšanā, tā ir atbildīga par Ekoaugstskolu programmas soļu īstenošanu, vides un studējošo interešu veicināšanu augstskolā sadarbībā ar LU Studentu padomi.

Par ziņojumu

Šis ir LU pirmais ilgtspējas pārskats, kas atspoguļo LU sniegumu būtiskajās ilgtspējas jomās un ieguldījumu ANO Ilgtspējīgas attīstības mērķu (IAM) sasniegšanā.

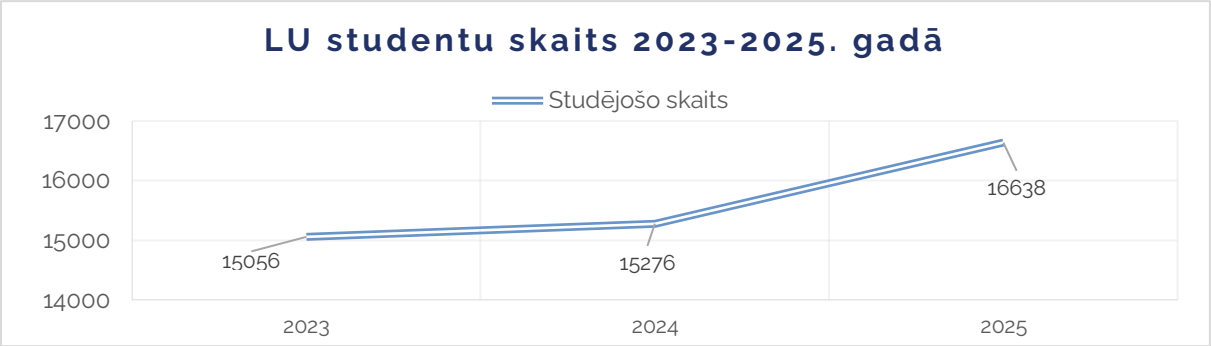
Pārskats sagatavots, ņemot vērā Eiropas Ilgtspējas ziņu sniegšanas standartu (ESRS) principus. LU neietilpst Korporatīvās ilgtspējas ziņu sniegšanas direktīvas (CSRD) tvērumā, tāpēc pārskats sagatavots brīvprātīgi un VSME Visaptverošā moduļa prasības piemērotas daļēji, ņemot vērā augstākās izglītības sektora specifiku un datu pieejamību. LU mērķis ir pakāpeniski paplašināt ietvertās informācijas apjomu turpmākajos pārskatos. Pārskatā ietvertā informācija nav neatkarīgi apliecināta (verificēta). Katra būtiskā tēma aplūkota trīs līmeņos – politikas, rīcības un rādītāji.

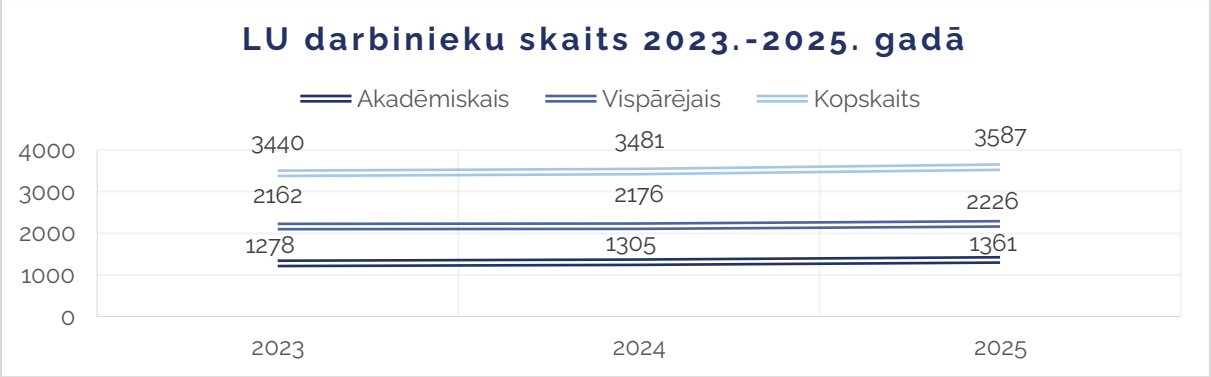
Pārskata tvērums ir visas LU pamatdarbības un atbalsta ēkas, kā arī dienesta viesnīcas (skatīt Pielikumu 1). Pārskata periods ir 2025. kalendārais gads. Atsevišķos gadījumos izmantoti 2026. gada dati, un tas ir norādīts. Sociālie dati atspoguļo

stāvokli līdz 2025. gada 1. novembrim, un to avots ir LU statistikas portāls statistics.lu.lv. Procentuālie rādītāji un vidējie lielumi ir noapaļoti līdz vienam ciparam aiz komata.

Ar ilgtspēju saistīto jautājumu pārraudzība LU ietilpst kvalitātes vadības sistēmā. LU Ilgtspējīgas attīstības politika nosaka LU ilgtspējīgas attīstības principus, virzienus un instrumentus. LU līdz šim nav veikusi dubultā būtiskuma novērtējumu, bet plāno to veikt turpmākajos periodos. Šajā pārskatā būtiskās tēmas noteiktas, balstoties uz LU Stratēģiju un Ilgtspējīgas attīstības politiku.

2025. gads īsumā – galvenie rādītāji[3]

[3] Plašāka informācija pieejama LU 2025. gada pārskatā.

Telpu platības pieaugums 2025. gadā galvenokārt saistīts ar BA pievienošanu, bet 2024. gadā reorganizācijas rezultātā LU no 13 fakultātēm pārgāja uz sešu lielo fakultāšu modeli.

LU būtiskākās ilgtspējas tēmas

LU Stratēģija 2021.–2027. gadam nosaka **ilgtspējīgu izaugsmi** par caurviju principu visās universitātes darbības jomās un ietver sekojošus mērķus:

Nodrošināt akadēmiskā un vispārējā personāla attīstību, izaugsmi un atjaunotni	Izveidot ilgtspējīgu pārvaldību un virzīties uz klimatneitrālu universitāti, attīstīt inovatīvu un digitālu studiju, pētniecības un darba vidi, kā arī nodrošināt efektīvu organizatorisko pārvaldību un integrētu kvalitātes vadību	Nodrošināt studentu un personāla labbūtību, attīstīt vērtīborientētu un iekļaujošu kultūru. LU nodrošinās vidi, kas veicina inovācijas, novatoriskumu un radošumu.

LU Ilgtspējīgas attīstības politika nosaka ilgtspējas attīstīšanu šādos galvenajos virzienos:

- pētniecībā, inovācijās un zināšanu pārnesē;
- izglītībā un studijās ilgtspējīgai attīstībai;
- komunikācijā un iesaistē;
- sociāli atbildīgās investīcijās;
- resursu pārvaldībā;
- sabiedrības labbūtību veicinošā vidē;
- sadarbībā reģionālu un globālu ilgtspējas mērķu sasniegšanai.

Šie virzieni ir sasaistāmi ar visiem 17 ANO IAM, taču visaugstākos rezultātus starptautiskajos ilgtspējas reitingos LU sasniegusi tieši **IAM 4, IAM 5, IAM 8 un IAM 16**. Vairāk par LU darbībām un aktivitātēm ANO IAM jomās lasīt šeit un šī pārskata sadaļā "Sasniegumi".

Ietekme uz vidi

LU 2025. gadā īstenotās aktivitātes[4]

ATVĒRĀM KOPIENAS DĀRZU

LU Akadēmiskā centra zaļajā zonā atklāts pirmais LU Kopienas dārzs – atvērta telpa dārzkopībai, atpūtai un mācībām.

BAGĀTINĀM PILSĒTAS PĻAVAS

LU saime talkā iesēja pļavās Latvijā ievāktas sēklas, bet BioBlitz kampaņā studenti novēroja 96 augu sugas.

Latvijas Dabas fonda projekts "urbanLIFEcircles".

IZGLĪTOJAM PAR EKOSISTĒMĀM

LU Botāniskajā dārzā atklāta Latvijas purva augu ekspozīcija par purvu nozīmi klimata pārmaiņu mazināšanā.

Projekts "LIFE PeatCarbon".

NODODAM ELEKTRONIKU PĀRSTRĀDEI

Akcijā "Elektro-tehno dienas 2025" savākti 113 kg sadzīves elektrotehnikas un 42 kg bateriju.

Sadarbībā ar AS "BAO".

[4] Pārskatā izvēlētas pāris no 2025. gadā LU īstenotajām aktivitātēm.

DODAM MANTĀM OTRU DZĪVI

Mantu maiņā "Pavasara atelpa" LU saime apmainījās ar neizmantotām mantām, bet pārpalikums nodots labdarībai.

LU sadarbībā ar LU Studentu padomi.

IZVĒLAMIES ILGTSPĒJĪGU CEĻOŠANU

LU aicināja darbiniekus un studentus pievienoties iniciatīvai "Diena bez auto" un pieņemt ilgtspējīgas mobilitātes izaicinājumu.

Eiropas Mobilitātes nedēļa.

Būtiskākie ar LU ietekmi uz vidi saistītie dokumenti

Dokuments	Atjaunošanas datums	Tvērums	Dokumentu apstiprina	Piekļuve
LU stratēģija 2021-2027	03.03.2025	Visa LU saime	LU Padome	Publiska
Ilgtspējīgas attīstības politika	31.01.2023	Visa LU saime	LU Padome	Publiska
LU Ekopadomes nolikums	29.10.2025	Visa LU saime	LU Rektors	Publiska

2025. gadā LU vides izglītības aktivitātes, pēc LU Ekopadomes koordinācijas, notika prioritāri par **bioloģisko daudzveidību un augstskolas vidi un apkārtni**, turpinot attīstīt iniciatīvas, kas veicina gan vides aizsardzību, gan kopienas iesaisti. Aktivitātes notika arī citās ekoaugstskolu tēmās – ūdens, atkritumi, pārtika un klimats. Notika semināri, kampaņas un talkas LU saimei un sabiedrībai.

Klimata pārmaiņas

LU Stratēģija 2021.–2027. gadam paredz izveidot ilgtspējīgu pārvaldību un virzīties uz klimatneitrālu universitāti, tostarp attīstot videi draudzīgu infrastruktūru atbilstoši "zaļās universitātes" koncepcijai. Kā konkrētu starpposma mērķi LU projekta "Zaļā Universitāte" ietvaros līdz 2028. gada beigām plāno samazināt primārās neatjaunojamās enerģijas patēriņu vismaz par 3 290 MWh gadā jeb par 39% projektā iekļautajās ēkās.

LU katru gadu uzskaita savas siltumnīcefekta gāzu (SEG) emisijas Ekoaugstskolas programmas un citu novērtējumu ietvaros, vadoties pēc SEG protokola (*GHG Protocol*) korporatīvā standarta pamatprincipiem. Rezultātus kopā ar darbinieku un studējošo vides novērtējuma datiem izvērtē LU Ekopadome, rekomendējot attīstības jomas.

LU SEG emisijas, tCO_2e.

Gads	2023	2024	2025
1.tvērums	141,6	144,9	132,0
2.tvērums (lokācijas metode)	952,1	1 073,8	1 159,4
2.tvērums (tirgus metode)	4 988,7	5 612,1	5 979,7
3.tvērums	Nav pilnīgu datu	Nav pilnīgu datu	11 238,9
Kopā 1. + 2.tvērums (lokācijas metode)	**1 093,6**	**1 218,7**	**1 291,4**
Kopā 1. + 2.tvērums (tirgus metode)	**5 130,3**	**5 757**	**6 111,8**
Kopā visi tvērumi (lokācijas metode)	n.d.	n.d.	**12 530,3**
Kopā visi tvērumi (tirgus metode)	n.d.	n.d.	**17 350,7**

n.d.: nav datu. 3. tvēruma emisijas 2023. un 2024. gadā netika pilnībā aprēķinātas, tāpēc kopējās emisijas par šiem gadiem nav uzrādītas.

SEG emisiju intensitāte.

Gads	2025 (lokācijas metode)	2025 (tirgus metode)
Pret ieņēmumiem*, tCO_2e / 1 000 EUR	0,08	0,12
Pret izdevumiem*, tCO_2e / 1 000 EUR	0,08	0,11
Pret ēku iekšējo platību, tCO_2e / m^2	0,06	0,09
Pret cilvēku skaitu, tCO_2e / capita	0,62	0,86
Pret studējošo skaitu, tCO2e / studējošo	0,75	1,04
Pret darbinieku skaitu, tCO_2e / darbinieku	3,49	4,84

**LU 2025. gada pārskats*

Faktiskais enerģijas patēriņš, MWh.

	2023	2024	2025
Elektroenerģijas patēriņš	6 774	7 599	7 987
Siltumenerģijas patēriņš	10 340	11 697	12 815
Dabasgāzes patēriņš (kurināmais)	319	364	310
Degvielas patēriņš autotransportā (dīzeļdegviela, benzīns)	293	272	265
Kopējais patēriņš, MWh	**17 726**	**19 932**	**21 377**

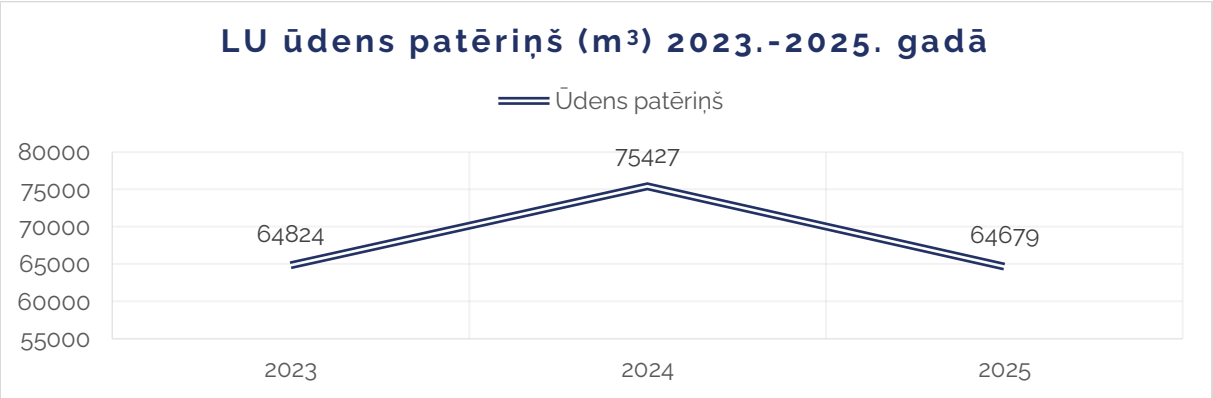
Vislielākais elektroenerģijas un siltumenerģijas patēriņš 2023. – 2025. gadā bija LU Akadēmiskajam centram Torņakalnā.

Kopš 2024. gada septembra LU darbojas energopārvaldības sistēma atbilstoši ISO 50001 standartam, un 2025. gada 20. janvārī LU Padome apstiprināja **LU energopolitiku**. Siltumenerģijas un elektroenerģijas patēriņš turpina pieaugt, tāpēc turpmāk uzmanība tiks pievērsta tā cēloņu analīzei un papildu energoefektivitātes pasākumiem. Salīdzinot ar 2024. gadu, LU faktiskais kopējais enerģijas patēriņš ir palielinājies par aptuveni **7,2%**.

Iegādājoties elektroenerģiju patērējošas preces, LU piedāvājumu izvērtēšanā ņem vērā to elektroenerģijas patēriņu. Priekšroka tiek dota energoefektīvākiem risinājumiem.

2025. gadā LU ūdens patēriņš bija 64 679 m^3, kas ir par **14,2%** mazāk nekā 2024. gadā (75 427 m^3).

Ūdens patēriņš, m^3.

Mobilitāte un transports

2025. gada LU **vides novērtējuma aptaujā** piedalījās **623 respondenti.**[5] 61,5% respondentu ikdienā visvairāk atrodas LU Akadēmiskajā centrā un/vai Raiņa bulvārī. 26% visu aptaujāto ikdienā veic 6–10 km attālumu no mājām līdz kādai no universitātes ēkām. Vismaz vienu sabiedriskā transporta veidu – autobusu, tramvaju vai trolejbusu, vai vilcienu – starp izmantotajiem pārvietošanās veidiem bija norādījuši **82,3%** aptaujāto studējošo un **63,4%** personāla pārstāvju (kuri nebija vienlaikus norādījuši studējošā statusu), savukārt kā galveno pārvietošanās veidu sabiedrisko transportu[6] izmanto 66,9% studējošo un 50,3% personāla pārstāvju.

Aptaujas dalībniekiem bija iespējams norādīt vairākus pēdējo divu mēnešu laikā izmantotos pārvietošanās veidus. Vismaz vienu sabiedriskā transporta veidu – autobusu, tramvaju vai trolejbusu, vai vilcienu – norādīja 77,4% respondentu. Privāto automašīnu kā vienu no izmantotajiem pārvietošanās veidiem norādīja 37,6%, bet iešanu kājām vai velosipēda izmantošanu – 32,1% respondentu.

Norādītie pārvietošanās veidi starp mājām un LU (iespējamas vairākas atbildes).

Pārvietošanās veids	LU personāls, n=161	LU studējošie, n=462
Sabiedriskais transports	102 (63,4%)	380 (82,3%)
Privātā automašīna	82 (50,9%)	152 (32,9%)
Kājām	42 (26,1%)	124 (26,8%)
Velosipēds	17 (10,6%)	37 (8,0%)

Respondenti varēja norādīt vairākus pārvietošanās veidus, tāpēc atbilžu skaits katrā kolonnā pārsniedz respondentu skaitu (n), un procentuālās vērtības nesummējas līdz 100%. Procenti aprēķināti no respondentu skaita attiecīgajā grupā.

Privātās automašīnas izmantošanu (t.sk. braucot kopā ar kādu, bet neieskaitot darba automašīnu, taksometru un koplietošanas automašīnu) norādīja 32,9% studējošo un 50,9% personāla pārstāvju. Gandrīz piektā daļa visu respondentu jeb 19,9% bija izmantojuši gan sabiedrisko transportu, gan privāto automašīnu, atspoguļojot multimodālus pārvietošanās paradumus.

[5] 3,08% no visa LU personāla un studējošo kopskaita. No kuriem: 462 studējošie, 161 personāls.

[6] Autobuss, vilciens, tramvajs vai trolejbuss.

Galvenais pārvietošanās veids starp mājām un LU.

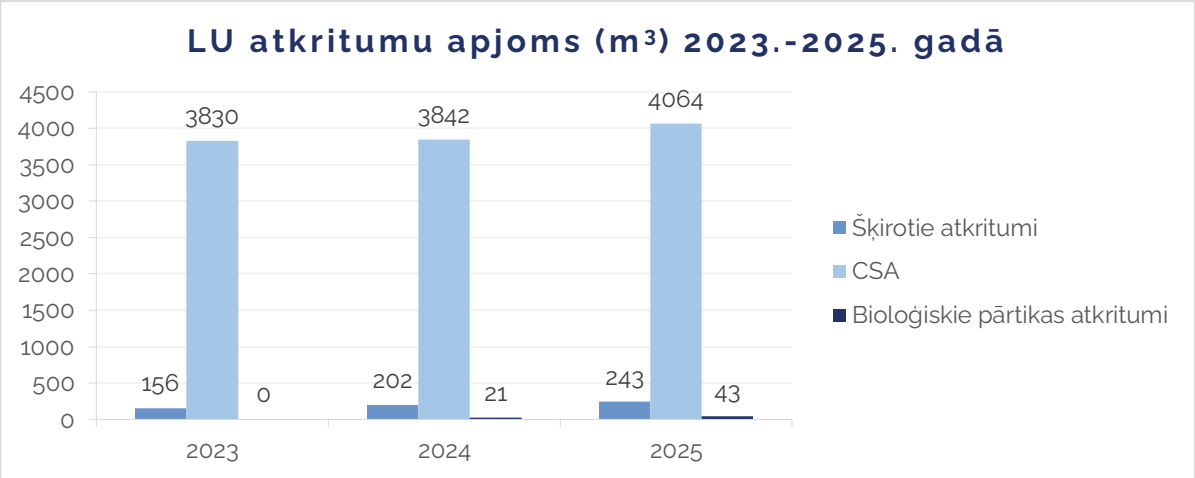
Galvenais pārvietošanās veids	LU personāls, n=161	LU studējošie, n=462
Sabiedriskais transports	50,3%	66,9%
Automašīna (privātā, koplietošanas, darba, taksometrs)	44,7%	28,6%
Kājām	4,3%	2,8%
Velosipēds	0,6%	1,7%
Kopā	**100%**	**100%**

Katram respondentam ņemts vērā viens galvenais pārvietošanās veids: ja norādīti vairāki, priekšroka dota sabiedriskajam transportam, pēc tam automašīnai, tāpēc katra grupa summējas līdz 100% (noapaļošanas dēļ iespējama 0,1 procentpunkta novirze). Personāla grupā nav iekļauti 24 respondenti, kuri vienlaikus norādījuši arī studējošā statusu; viņi uzskaitīti studējošo grupā.

LU Akadēmiskais centrs ir sasniedzams ar vilcienu un sabiedrisko transportu. Pie LU ēkām ir pieejamas velo novietnes, un LU Akadēmiskajā centrā uzstādīta pašapkalpošanās velosipēdu remonta stacija. LU piedalās arī citos ilgtspējīgas mobilitātes pasākumos, piemēram, prof. Stefana Baumeistera FORTHEM Zaļās ceļošanas lekcijā par alternatīvām mobilitātes iespējām.

Aprites ekonomika

Sistemātiska atkritumu šķirošana LU ēkās notiek kopš 2022. gada, bet kopš 2025. gada aprīļa – arī LU Akadēmiskā centra ārtelpā. Konteineros iespējams atsevišķi šķirot papīra, plastmasas un metāla iepakojumu, bioloģiski noārdāmos atkritumus, sadzīves atkritumus un baterijas.

2025. gadā LU radīja **4 350 m³** atkritumu, no kuriem **6,6%** tika nodoti šķirošanai un pārstrādei.

LU Akadēmiskajā centrā kopš 2022. gada ir izvietots tekstila šķirošanas konteiners kā arī iepirkumos LU cenšas samazināt iegādāto preču un pakalpojumu ietekmi uz vidi visā to dzīves ciklā. To īsteno, integrējot vides un ilgtspējas aspektus iepirkuma prasībās un piedāvājumu izvērtēšanā.

Ēkas un infrastruktūra

2015. gadā celtās **Dabas mājas** fasāde veidota ar dubultās sienas principu, bet betona žalūzijas kalpo kā dabīgs termoregulators. Ēkā ir arī kustības sensoru vadīts apgaismojums.

2019. gadā celtā **Zinātņu māja** veidota pēc viedās mājas darbības principiem ar augstu energoefektivitāti. Ēkas inženiersistēmas ir automatizētas, un tajā izmanto termopāļus zemes siltuma ieguvei un "auksto griestu" tehnoloģiju.

LU ēku energosertifikāti ir publiski pieejami Būvniecības informācijas sistēmas (BIS) Ēku energosertifikātu reģistrā. Piemēram, LU galvenajām ēkām ir spēkā esoši izmērītie energosertifikāti: Zinātņu mājas (Jelgavas ielā 3) apkures energoefektivitātes klase ir C un primārās enerģijas klase – A+, Dabas mājas (Jelgavas ielā 1) – attiecīgi C un A, bet vēsturiskās ēkas Raiņa bulvārī 19 – D un B.

Nākotnes projekti

LU turpina projekta **"Zaļā Universitāte"**: "Energoefektivitātes veicināšana un siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšana, optimizējot Latvijas Universitātes infrastruktūru" īstenošanu. Projekts paredz energoefektivitātes, viedās energovadības un atjaunojamo energoresursu pasākumus LU ēkās 86 799,2 m^2 platībā.

LU īpašumos tiks uzstādīti saules paneļi, modernizētas apkures, ventilācijas un apgaismojuma sistēmas, veikta ēku siltināšana un ieviestas modernas ēku vadības un automatizācijas sistēmas.

2026. gadā LU Akadēmiskā centra teritoriju papildinās **Rakstu māja**. Tā būs "gandrīz nulles enerģijas ēka" ar ēkas vadības sistēmu, saules kolektoriem un

saules paneļiem. Zem ēkas izbūvēti termopāļi, un pie tās plānotas 300 velo novietnes.

Līdz 2028. gada beigām uzlabojumi paredzēti arī citās LU Akadēmiskā centra ēkās – Dabas mājā un Zinātņu mājā, kā arī LU bibliotēkas krātuvē Lielvārdes ielā.

Herisol projekta mērķis ir uzlabot kultūras mantojuma ēku energoefektivitāti ar saules enerģijas tehnoloģijām un ilgtspējīgiem būvmateriāliem, vienlaikus saglabājot ēku kultūrvēsturisko un arhitektonisko vērtību.

Bioloģiskā daudzveidība, augstskolas vide un apkārtne

2025. gadā LU Kopienas dārzs tika atklāts ar publisku pasākumu **"Sadzīves simpozijs"** par bioloģisko daudzveidību un kopienu noturību.

LU Akadēmiskā centra teritorijā tiek apsaimniekotas **pilsētas pļavas**, ievērojot bioloģiskās daudzveidības veicināšanas principus un dabisko zālāju atjaunošanas metodes. Tās ir daļa no Rīgas pilsētas pļavu tīkla.

Latvijas Universitātes Botāniskais dārzs ir vecākais botāniskais dārzs Latvijā, kas nodarbojas ar pētniecību, studijām un sabiedrības vides izglītošanu bioloģiskās daudzveidības saglabāšanai.

Sociālā ietekme

Šeit atspoguļotas tikai dažas no LU 2025. gadā īstenotajām aktivitātēm.

IZGLĪTOJAM PIEAUGUŠOS

LU Mūžizglītības centrā ESF+ projekta ietvaros mācības bija pabeiguši 146 dalībnieki.[7]

ATBALSTĀM KARJERAS IZAUGSMI

"Karjeras iespēju dienā" studenti tikās ar Latvijas un starptautisku uzņēmumu pārstāvjiem un uzzināja par prakses un darba iespējām.

IESAISTĀM SENIORUS

LU darbojās LU Senioru klubs, kas apvieno ~300 bijušos LU darbiniekus un stiprina LU kopības izjūtu.

RĪKOJAM SPORTISKAS AKTIVITĀTES

LU saime tika aicināta iesaistīties dažādās aktīvās norisēs – pārgājienos, nometnēs, maratonos un Ģimeņu sporta dienās.

[7] Pieprasītākie bija mākslīgā intelekta, finanšu pratības un digitālo prasmju kursi.

RŪPĒJAMIES PAR EMOCIONĀLO VESELĪBU

"Emocionālās veselības dienā" dalībnieki praktiski apguva emocionālās labsajūtas uzturēšanas metodes.

GODINĀM SKOLOTĀJUS

Konkursā "Latvijas gada skolotājs" 13 nominācijās tika godināti Latvijas izcilākie pedagogi un skolu komandas.

SOLIS PRETĪ VIENLĪDZĪGĀKAI UN CIEŅPILNĀKAI STUDIJU VIDEI

LU Studentu padome īstenoja menstruālās higiēnas preču pieejamības pilotprojektu, kas guva atzinību arī nacionālā līmenī.

Sadarbībā ar LU Infrastruktūras apsaimniekošanas servisu.

ATBALSTĀM STUDENTUS

Sociālā programma katru semestri palīdzēja vairāk nekā 80 studentiem segt dienesta viesnīcas īres maksu.

LU Studentu padome un Dienesta viesnīcu serviss.

Būtiskākie ar darbinieku un studentu labbūtību saistītie dokumenti.

Dokuments	Atjaunošanas datums	Tvērums	Dokumentu apstiprina	Piekļuve
Personāla politika	12.05.2025	LU personāls	LU Padome	Publiska
Dažādības, līdztiesības un iekļaušanas politika	26.05.2026	Visa LU saime un citas personas, kas piedalās LU organizētās vai ar LU saistītās norisēs	LU Padome	Publiska

Darba drošības un arodveselības politika	25.01.2021	LU personāls un darba vide	LU Senāts	Publiska
Latvijas Universitātes sociālā politika	02.07.2018	Visa LU saime un citas personas, kas piedalās LU organizētās vai ar LU saistītās norisēs	LU Senāts	Publiska
Tabakas uzraudzības un no tabakas dūmiem brīvas vides politika	10.02.2022	Visa LU saime	LU Senāts	Publiska
Sporta politika	31.01.2022.	Visa LU saime	LU Senāts	Publiska

LU kā darba devējs

2025. gada darba devēju gaidu un reputācijas pētījumā LU iekļauta starp pievilcīgākajiem darba devējiem valsts sektorā. [8]

Personāla demogrāfija

Uz 2025. gada 1. novembri LU pamatdarbā un blakusdarbā strādāja **3 587 darbinieki**, no kuriem **62,4%** bija sievietes un **62,6%** bija nepilnas slodzes darbinieki[9].

Personāla grupa	2022	2023	2024	2025
Akadēmiskais personāls	1 314	1 278	1 305	1 361
Personāls ar doktora grādu	851	831	888	1 064
Vispārējais personāls	2 081	2 162	2 176	2 226

[8] Pētījumu veikusi darba devēju zīmolvedības aģentūra "Instar".

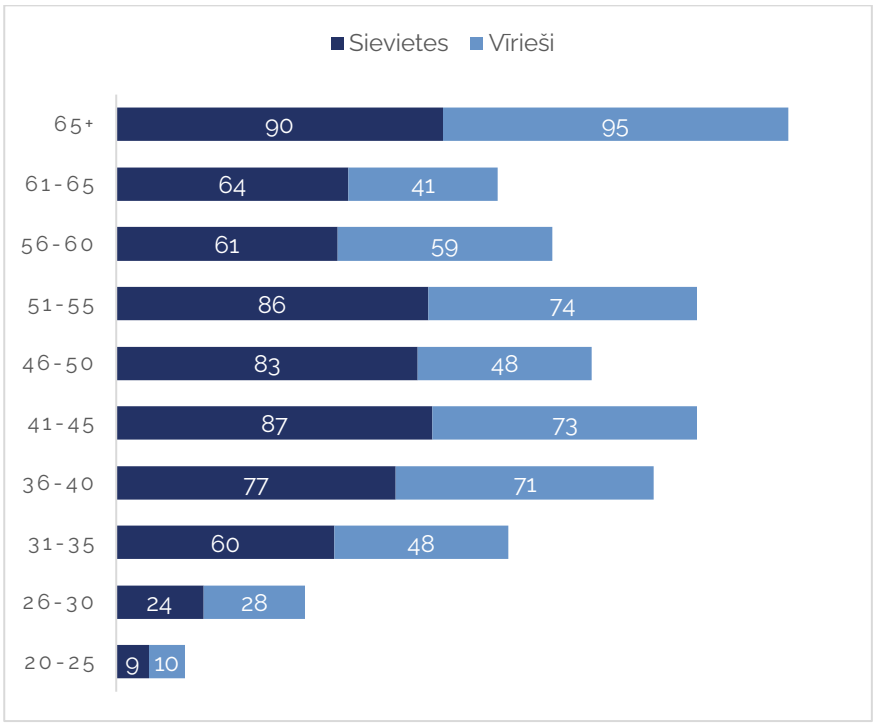
[9] Lielākoties akadēmiskais personāls, docētāji, projektu darbinieki.

Akadēmiskā personāla dzimumu līdzsvars un vidējais vecums 2025. gadā.

Amats	Skaits	Sievietes %	Vid. vecums sievietes	Vid. vecums vīrieši	Vid. vecums kopā
Profesors	166	45,2	60,8	60,5	60,6
Asociētais profesors	142	47,9	52,4	51,3	51,8
Vadošais pētnieks	216	45,8	54,3	55,7	55
Pētnieks (Dr.)	94	54,3	49,4	45,3	47,5
Pētnieks	109	48,6	44,9	43,6	44,2
Docents	164	61,6	50,7	48,7	49,9
Lektors	156	71,8	46,9	45,8	46,6
Zinātniskais asistents (Dr.)	6	66,7	37,5	52	42,3
Zinātniskais asistents	115	59,1	37,2	35,6	36,6

Tabulā iekļauti tikai galvenie akadēmiskie amati (1 168 no 1 361 akadēmiskā personāla darbinieka).

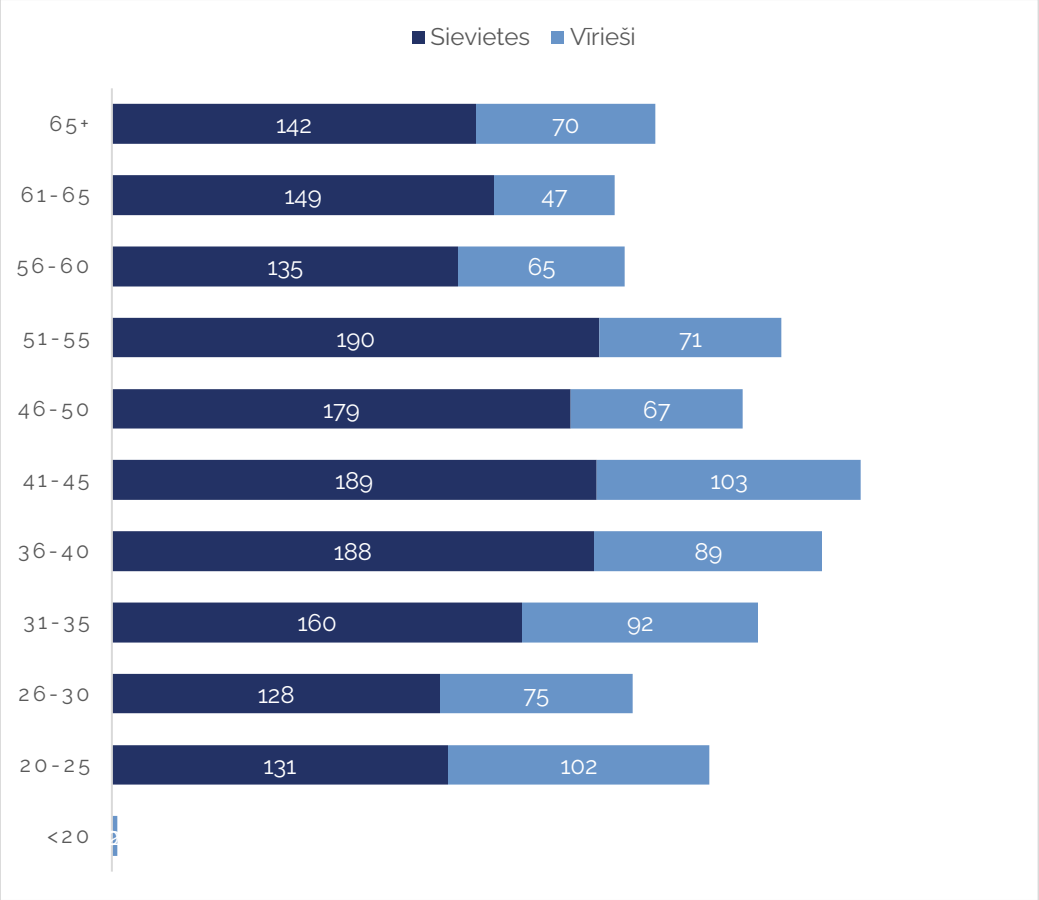
Akadēmiskā personāla sadalījums pēc dzimuma un vecuma 2025. gadā.

Vispārējā personāla dzimumu līdzsvars un vidējais vecums 2025. gadā[10].

Amats	Skaits	Sievietes %	Vid. vecums sievietes	Vid. vecums vīrieši	Vid. vecums kopā
Administratīvais personāls	945	68	44,1	43,6	44,0
Pedagoģiskais personāls	481	68	45,8	43	44,9
Saimnieciski tehniskais personāls	266	61	59,9	53,9	57,5
Studiju un zinātnes atbalsta personāls	534	69	41,5	35	39,5

Vispārējā personāla vecuma grupu sadalījums 2025. gadā

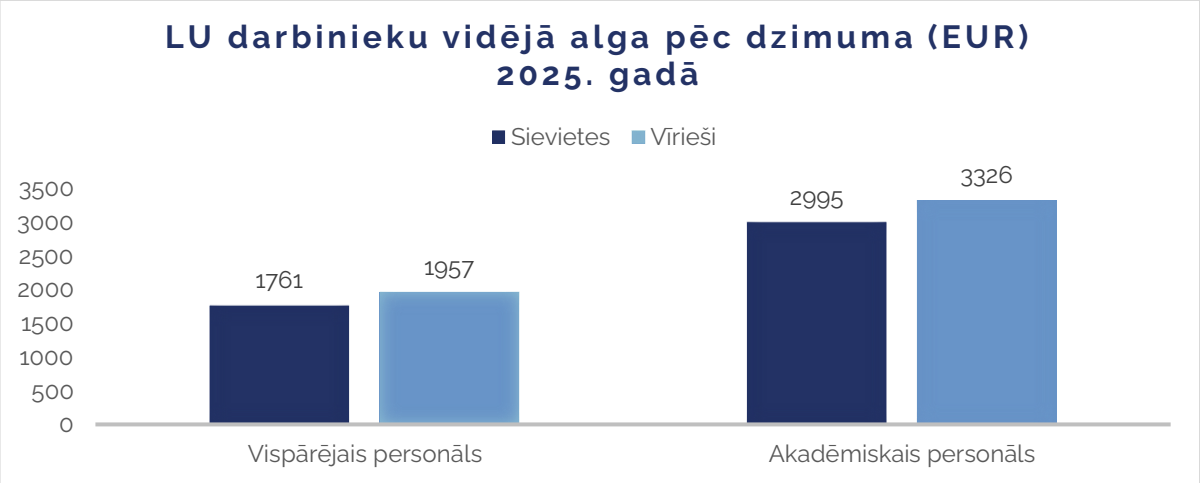

[10] Personu kopskaits atšķiras, jo tiek izmantots paplašinatais amatu sadalījums.

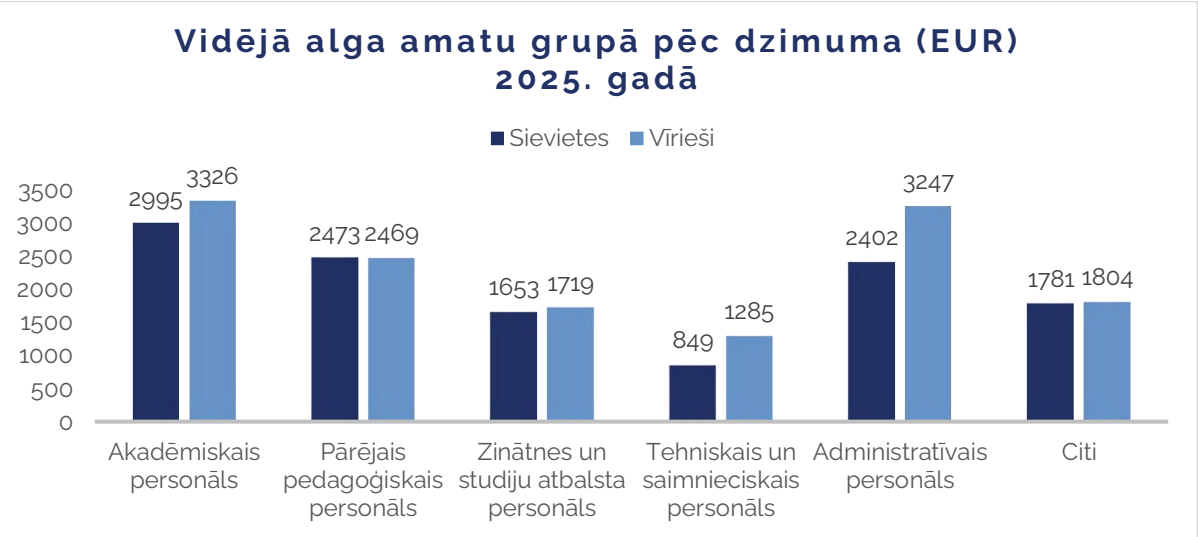
LU darbinieki pēc valstspiederības.

	2023	2024	2025
Ārvalstu darbinieku skaits	93	103	131
% no visiem darbiniekiem	2,7	3	3,7

Atalgojums

2025. gadā LU akadēmiskā personāla vidējā alga vīriešiem bija 3 326 EUR, bet sievietēm: 2 995 EUR, savukārt vispārējā personāla vidējā alga vīriešiem bija 1 957 EUR un sievietēm: 1 761 EUR. Tādējādi abās personāla grupās sieviešu vidējā alga bija par aptuveni 10% zemāka nekā vīriešu.[11]

[11] Dati izgūti no https://statistika.lu.lv; darbinieku mēneša bruto faktiskā darba samaksa.

Datu interpretācijā jāņem vērā uzskaites specifika. Diagrammās atspoguļota vidējā faktiskā darba samaksa darbinieku amatu kategorijās. Katrā kategorijā apvienoti amati ar atšķirīgu vērtību, ko nosaka pienākumi un to apjoms, atbildības līmenis un darba sarežģītības pakāpe. Tādēļ dati raksturo kopējās atšķirības vidējā faktiskajā darba samaksā katras amatu kategorijas ietvaros, bet neļauj novērtēt darba samaksas atšķirības par vienādu vai vienādi vērtīgu darbu.

2026. gadā LU sadarbībā ar "Figure Baltic Advisory" veica pētījumu par darbinieku algu atbilstību pienācīgas algas (*living wage*) līmenim.

Veselība, drošība un darba un privātās dzīves līdzsvars

LU atbalsta elastīgus darba apstākļus darba un privātās dzīves līdzsvaram. Darba apstākļus LU nosaka LU Darba koplīgums.

LU darbiniekiem ir pieejama veselības apdrošināšana, apmaksātas brīvdienas un papildatvaļinājumi, piemēram, trīs dienas par katru bērnu līdz 16 gadu vecumam, kā arī darbiniekiem, kuri strādā ar displejiem, kaitīgos apstākļos vai naktīs. Apmaksātas brīvdienas piešķir nozīmīgos dzīves notikumos.

Darba vides riskus LU novērtē kopā ar arodbiedrības pārstāvi, un uz to pamata tiek izstrādāts darba aizsardzības pasākumu plāns. LU sedz darba aizsardzības izdevumus, obligātās veselības pārbaudes un redzes korekcijas līdzekļus. Arodbiedrība veic darba aizsardzības un darba apstākļu sabiedrisko kontroli.

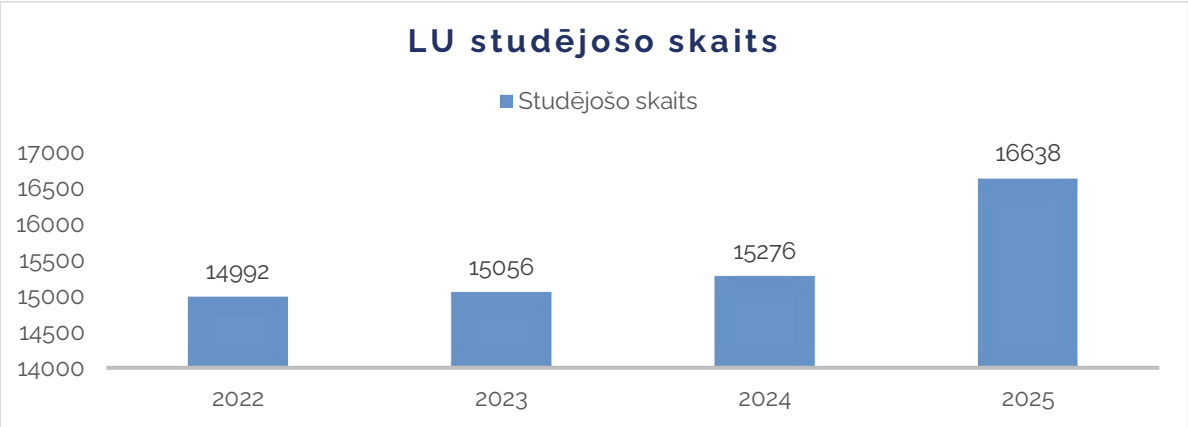
LU darbojas Darba drošības un arodveselības politika ar mērķi nodrošināt LU personāla arodveselības aizsardzību un novērst nelaimes gadījumus. Paaugstinātas bīstamības riski tiek nodoti LU Risku vadības sistēmai un LU vadībai. 2025. gadā netika reģistrēts neviens nelaimes gadījums darbā (2024. gadā – viens). Kopā 2025. gadā reģistrētas 32 590 prombūtnes dienas[12].

Studējošie kā LU kopienas daļa

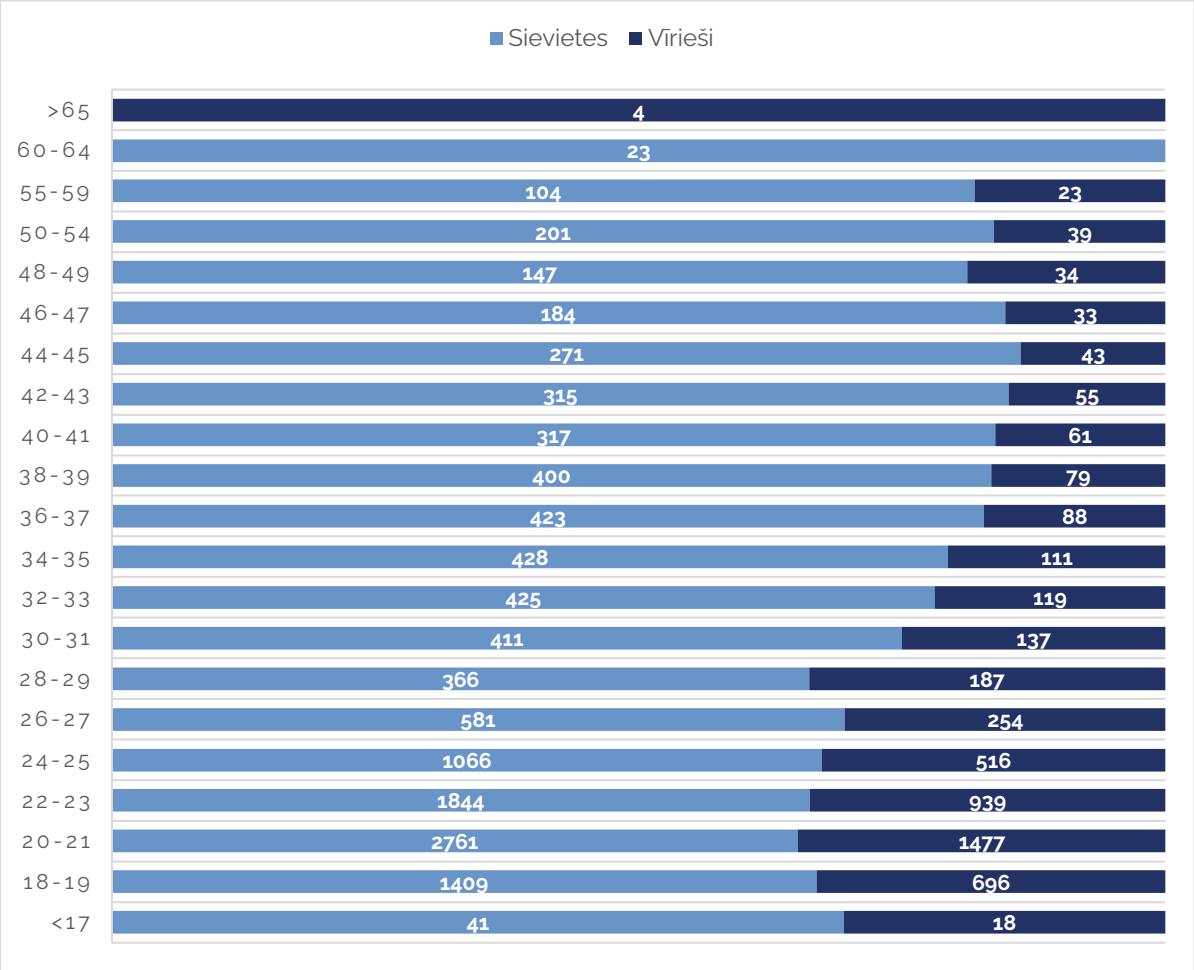
Studentu skaita ziņā LU ir lielākā augstākās izglītības iestāde Latvijā. Pārskata periodā tajā studēja **16 638 studenti**.

[12] No kurām 5 971 diena bija darbanespējas lapas A, 13 622 dienas – darbanespējas lapas B, savukārt 12 997 dienas bija komandējumu dēļ.

Studējošo demogrāfija

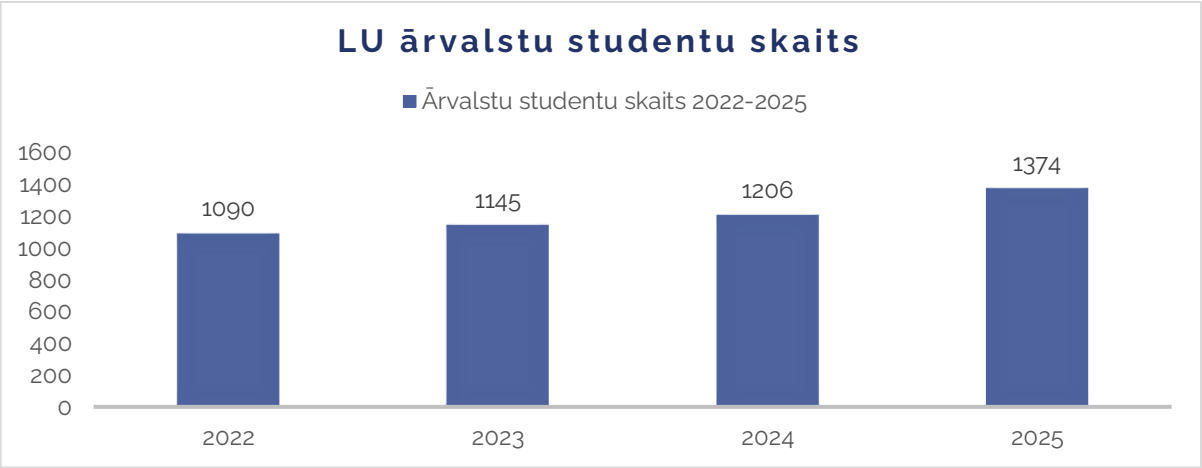

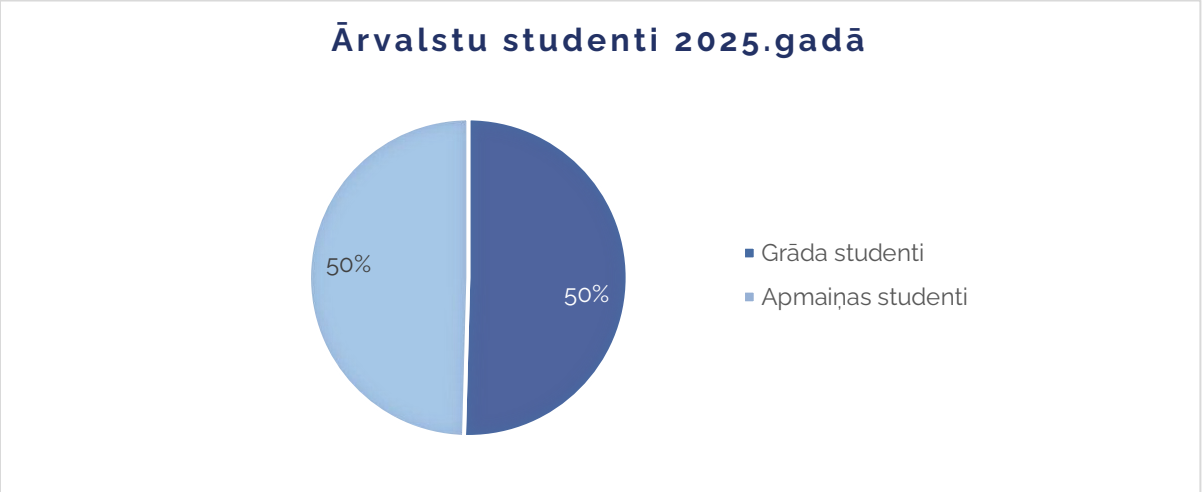
Studenti pēc dzimuma 2025. gadā.

Ārvalstu studējošo skaits turpina pieaugt, un 2025. gadā to īpatsvars bija **8,3%**.

LU studenti pēc pilsoniskās piederības.

Piekļūstamība, iekļaušana un labbūtība LU kopienā

LU turpina pilnveidot fiziskās vides piekļūstamību cilvēkiem ar invaliditāti. LU Akadēmiskais centrs ir piekļūstams cilvēkiem ar funkcionāliem traucējumiem, savukārt vēsturisko ēku piekļūstamība tiek pakāpeniski uzlabota.[13] LU nodrošina arī iespēju pasūtītos informācijas resursus saņemt dzīvesvietai tuvākajā LU nozaru bibliotēkā.

LU studentiem pieejamas bezmaksas psihologa konsultācijas par grūtībām studiju procesā, personīgiem un savstarpējo attiecību jautājumiem, kā arī citām situācijām, kurās nepieciešams psiholoģisks atbalsts. Studējošie var saņemt līdz piecām

[13] Vairāk informācija pieejama šeit: Vides piekļūstamība

konsultācijām semestrī, lai risinātu aktuālās grūtības un stiprinātu psiholoģisko labbūtību.

Dažādība, līdztiesība un iekļaušana

LU ir veikusi nozīmīgus pilnveidojumus tādas vides izveidē, kur visi tās dalībnieki jūtas pieņemti, cienīti un spēj pilnībā piedalīties.

LU Dažādības, līdztiesības un iekļaušanas politika nosaka vienotu ietvaru šo principu īstenošanai, tostarp līdzsvarotas pārstāvniecības veicināšanai vadošajos amatos un lēmējinstitūcijās. LU Dzimumu līdztiesības plāns (2022) paredz sasniedzamos mērķus līdz 2027. gadam, tostarp personāla atlases procesu uzraudzību un caurredzamu atalgošanas sistēmu. Bērnu darbs, piespiedu darbs un cilvēku tirdzniecība ir aizliegti Latvijas normatīvajos aktos.

Sociālais dialogs un sūdzību iesniegšanas mehānismi

Darbinieku pārstāvību LU nodrošina **LU Arodbiedrības organizācija** un darbinieku ievēlētas uzticības personas.

LU nodrošina iekšējo sūdzību iesniegšanas un trauksmes celšanas sistēmu atbilstoši Trauksmes celšanas likumam. Ziņotāju identitāte un ziņojumi ir aizsargāti, un ziņotājiem nedrīkst radīt nelabvēlīgas sekas.

Ikviena persona, tostarp darbinieki, studējošie un absolventi, var iesniegt priekšlikumus un sūdzības LU par LU darbību, studiju procesu un citiem jautājumiem. Uz katru pieteikumu tiek sniegta atbilde, un katru akadēmisko gadu tiek izvērtēts saņemto pieteikumu un pieņemto lēmumu pārskats.

2024./2025. akadēmiskajā gadā LU saņēma 103 studējošo sūdzības (2023./2024. ak. g.: 60)[14]. Pieaugums galvenokārt saistīts ar uzlabotu sūdzību reģistrēšanu

[14] Dati tiek glabāti par akadēmiskajiem gadiem.

fakultātēs un LU struktūras reorganizāciju. Pilnībā vai daļēji pamatotas bija 45,6% sūdzību (2023./2024. ak. g.: 38,3%). Biežākās tēmas bija personāla uzvedība un ētika, vērtēšana un eksāmeni un studiju kvalitāte.

Sūdzību analīze tiek iesniegta LU vadībai. Tā liecina, ka daudzas sūdzības varētu novērst ar skaidrāku informēšanu, tāpēc 2026. gadā plānots ieviest pastkastīti anonīmiem ziņojumiem un elektronisku iesniegšanas formu LU mājaslapā.

2025. gadā LU netika konstatēti apstiprināti smagi cilvēktiesību pārkāpumi saistībā ar LU personālu (bērnu darbs, piespiedu darbs, cilvēku tirdzniecība vai diskriminācija), kā arī netika saņemta informācija par šādiem pārkāpumiem LU vērtību ķēdē vai attiecībā uz studējošajiem un sabiedrību.

LU piedāvā dažādas stipendijas studējošajiem, tostarp Erasmus+, VIAA Starpvaldību stipendijas, Mecenātu stipendijas u.c.[15]

Galvenie LU atbalsta pakalpojumi LU saimei.

Pakalpojums	Kam paredzēts	Piedāvājums
Stipendijas un kredīti	Studējošie	Stipendijas, valsts garantēts studiju kredīts un studējošā kredīts
Sociālā programma	Studenti dienesta viesnīcās	Atbalsts dienesta viesnīcu īres maksas segšanai
Karjeras centrs	Studenti, darbinieki, skolēni un absolventi	Karjeras konsultācijas (tostarp bezmaksas), mentoringa programmas, semināri un lekcijas
Akadēmiskais centrs	Studenti, darbinieki	Lasītavas, darba kapsulas, virtuves, atpūtas un semināru telpas, diennakts datorsiena; grāmatu klubs
Sporta centrs	Studenti un darbinieki	Sporta un fitnesa treniņi, LU sporta komandas
Senioru klubs	LU seniori	Finansiāls un emocionāls atbalsts; lekcijas, kursi, ekskursijas un ceļojumi
Kultūras centrs	Studējošie un darbinieki	Līdzdalība kultūras un mākslas norisēs, sadarbība ar kultūras organizācijām

[15] Vairāk informācijas pieejams šeit.

Izglītība ilgtspējīgai attīstībai

Ar studijām un mūžizglītību LU visplašāk ietekmē sabiedrības zināšanas, prasmes un attieksmi pret vides un sociālajiem jautājumiem.

LU piedāvā studiju programmas visos trīs studiju ciklos, kas tieši saistītas ar vides un sociālo ilgtspēju – no vides zinātnes un ģeogrāfijas līdz telpiskās attīstības plānošanai un sociālajam darbam. Tabulā apkopotas galvenās programmas un ar tām saistītie ANO IAM.

LU studiju programmas vides un sociālās ilgtspējas jomās.

Nosaukums	Fakultāte	Cikls	Saistītie IAM
Vides zinātne	EZTF	1., 2., 3.	6, 12, 13, 14, 15
Ģeogrāfija	EZTF	1., 2., 3.	11, 13, 15
Telpiskās attīstības plānošana	EZTF	2.	9, 11, 13
Bioloģija	MDZF	1., 2., 3.	14, 15
Sociālais darbs	ESZF	1., 2.	1, 3, 5, 10, 16
Ģeoloģija	EZTF	1., 2.	6, 13, 15
Ģeoinformātika	EZTF	1.	11, 13
Kultūrvides mantojuma izpēte un aizsardzība	EZTF	1.	11, 12, 15
Ķīmija	MDZF	1., 2.	6, 12, 13
Biotehnoloģija un bioinženierija	MDZF	1.	9, 12
Māszinības	MDZF	1.	3
Darba aizsardzība	MDZF	īsais cikls	3, 8
Arodveselība un drošība darbā	MDZF	1.	3, 8
Darba vides aizsardzība un ekspertīze	MDZF	2.	3, 8, 12
Socioloģija	ESZF	1., 2.	5, 10, 11, 16
Kultūras un sociālā antropoloģija	ESZF	1.	10, 11, 16
Politikas zinātne	ESZF	1.	10, 16

Sports, tehnoloģijas un sabiedrības veselība	IZPF	1.	3, 10
Sociālā aprūpe	LU PSK	īsais cikls	1, 3, 10
Sociālā rehabilitācija	LU PSK	īsais cikls	3, 10

EZTF – Eksakto zinātņu un tehnoloģiju fakultāte; MDZF – Medicīnas un dzīvības zinātņu fakultāte; ESZF – Ekonomikas un sociālo zinātņu fakultāte; IZPF – Izglītības zinātņu un psiholoģijas fakultāte; LU PSK – LU P. Stradiņa medicīnas koledža.

LU Mūžizglītības akadēmija (LUMA) piedāvā īsus kursus klātienē un tiešsaistē, kā arī LU mikroapliecinājumus.

LU Mūžizglītības akadēmijas kursi ANO IAM jomās.

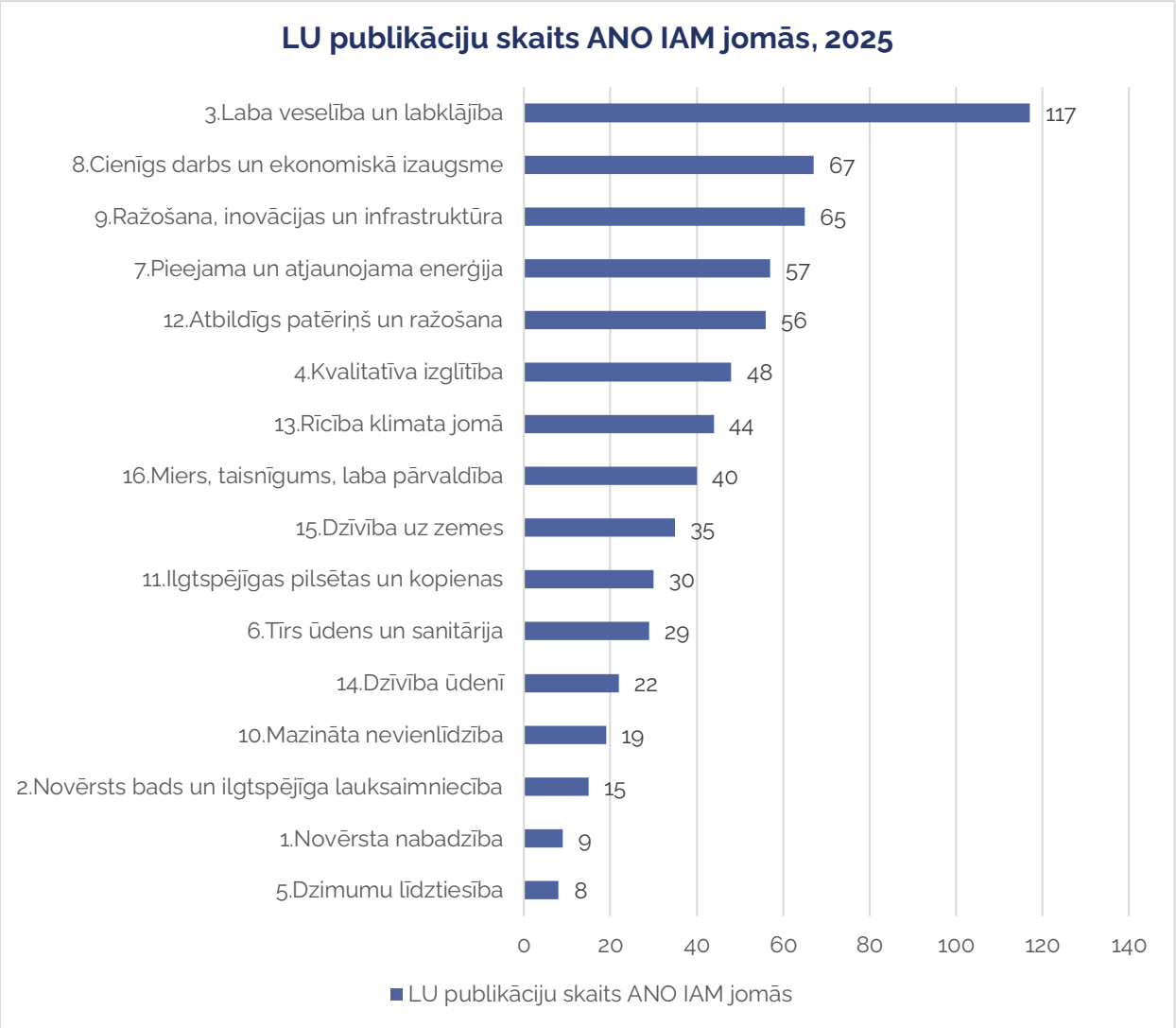
Nosaukums	Joma	Saistītie IAM
Ilgtspējīgas uzņēmējdarbības vadība: digitālie risinājumi un stratēģiskie lēmumi	Vadība un uzņēmējdarbība	8, 9, 12
Darba aizsardzības un arodveselības mūsdienu tendences (32 st.)	Veselība un darba aizsardzība	3, 8
Garīgās veselības veicināšana skolās (48 st.)	Pedagoģija	3, 4
Stresa vadība (12 st.)	Veselība un labbūtība	3
Dabaszinību satura skolotājs (240 st.)	Pedagoģija	4

Zinātne un pētniecība ilgtspējīgai attīstībai

2025. gada februārī LU Senāts apstiprināja deviņus LU prioritāros pētniecības virzienus 2025. - 2027. gadam, kas saskaņoti ar nacionālajām attīstības stratēģijām un ANO IAM. Tieši ar ilgtspēju saistīti ir virzieni "Vides ilgtspēja un klimata pārmaiņu mazināšana", "Cilvēkkapitāla attīstība, veselas un zināšanās balstītas sabiedrības veidošana" un "Valsts, latviešu valodas un nacionālās identitātes ilgtspēja", bet mākslīgā intelekta rīku attīstība un lietojums noteikts kā caurviju komponente visos virzienos.

425 no 1 274 LU publikācijām (**33,4%**) 2025. gadā attiecās vismaz uz **vienu** no ANO IAM. No šīm publikācijām lielākā daļa (117) attiecās uz ANO IAM 3. laba veselība un labklājība, 67 publikācijas – 8. cienīgs darbs un ekonomiskā izaugsme, 65

publikācijas – 9. ražošana, inovācijas un infrastruktūra, un 57 publikācijas – 7. pieejama un atjaunojama enerģija.[16] Plašāks 2023.-2025. gada publikāciju pārskats ietverts Pielikumā 3.

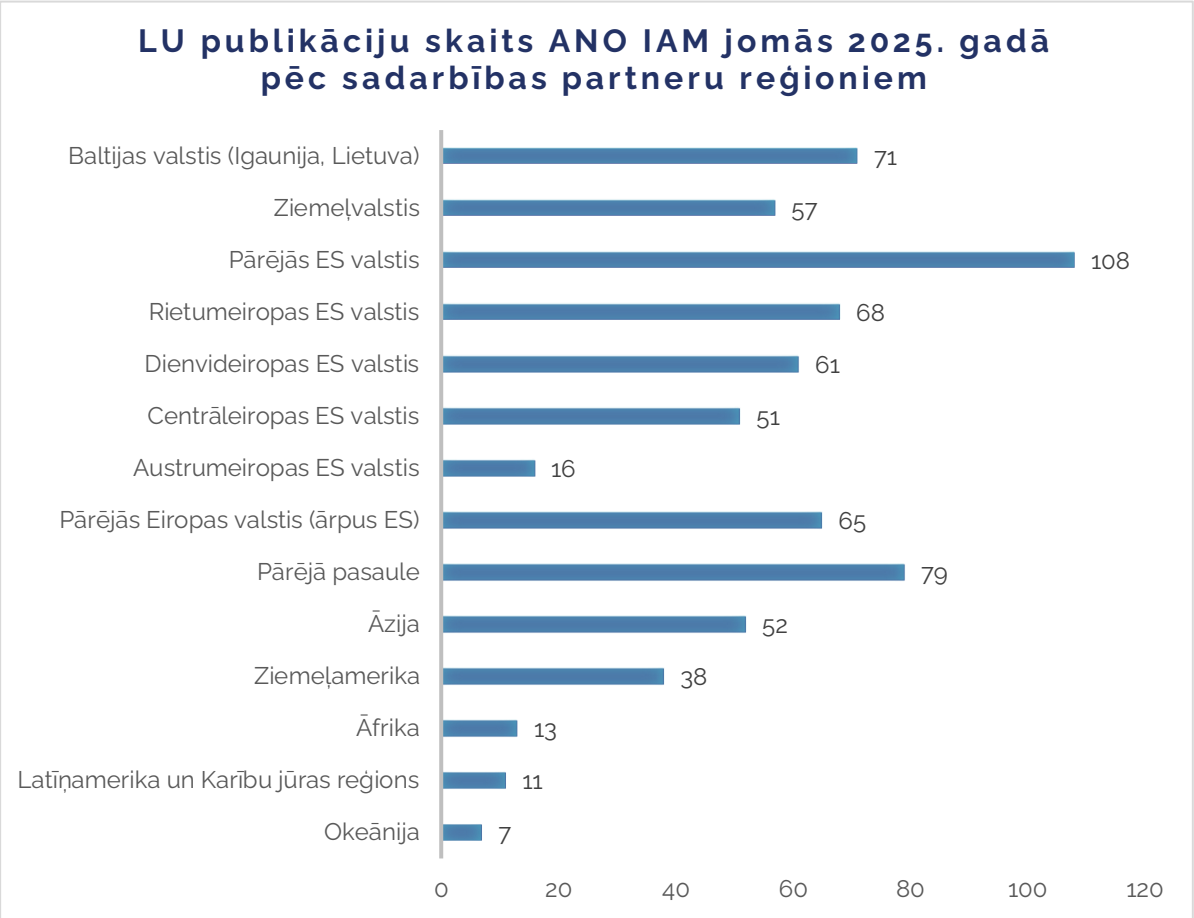
LU pētniecības specializāciju ANO IAM jomās raksturo Relatīvās aktivitātes indekss (*Relative Activity Index, RAI*), kas salīdzina IAM publikāciju īpatsvaru LU kopējo publikāciju skaitā ar šo publikāciju īpatsvaru pasaulē.[17]

[16] Viena publikācija var attiekties uz vairākiem IAM, tāpēc IAM publikāciju summa pārsniedz kopējo publikāciju skaitu. Avots: LU publikācijas, Scopus.

[17] Indeksa vērtība 1,0 nozīmē, ka LU pētniecības aktivitāte attiecīgajā jomā atbilst pasaules vidējam līmenim, vērtība virs 1,0 – ka LU tajā ir izteiktāka specializācija, bet zem 1,0 – mazāks fokuss.

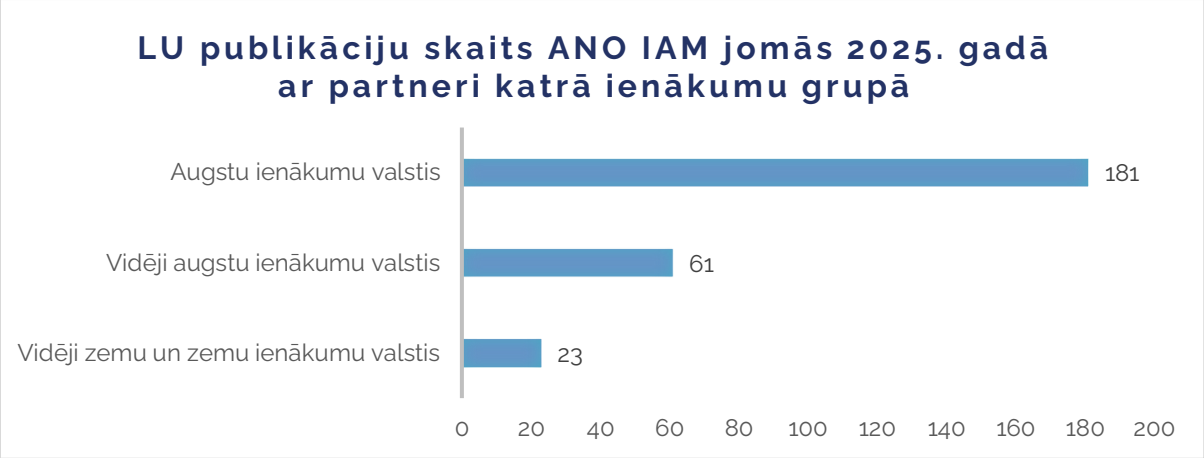
2020. - 2025. gada periodā LU RAI vērtējums bija visaugstākais IAM 4 "Kvalitatīva izglītība" (~2,0) un IAM 15 "Dzīvība uz zemes" (~2,0) jomās, kā arī nozīmīgi pārsniedza pasaules vidējo līmeni IAM 8, 12, 13, 14 un 16 jomās.

Starptautiskā sadarbība ir nozīmīga LU ilgtspējas pētniecības daļa: **195 jeb 46%** no LU publikācijām ANO IAM jomās 2025. gadā tapušas sadarbībā ar vismaz vienu ārvalstu līdzautoru. Visbiežāk LU pētnieki sadarbojās ar partneriem no citām ES valstīm (108 publikācijas), Baltijas valstīm (71) un Ziemeļvalstīm (57).

Avots: Scopus/SciVal, IAM klasifikācija (2025). Publikāciju tiek skaitīta katrā grupā, kurā ir vismaz viens līdzautors, tāpēc joslu summa nav kopējais publikāciju skaits. Latvija kā mājas valsts partneros nav iekļauta; publikācijas bez ārvalstu līdzautoriem.

23 LU publikācijas ANO IAM jomās tapušas sadarbībā ar partneriem vidēji zemu un zemu ienākumu valstīs (sk. attēlu). Šāda sadarbība ar zemāku ienākumu valstu pētniekiem veicina zināšanu apmaiņu un pētniecības kapacitātes stiprināšanu, sekmējot arī ANO IAM 17 "Partnerība mērķu sasniegšanai" īstenošanu.

Pasaules Bankas valstu ienākumu klasifikācija (pašreizējā klasifikācija attiecināta uz visiem gadiem). Vidēji zemu un zemu ienākumu valstis ir divas Pasaules Bankas grupas, kas parādītas kopā. Publikācija skaitīta katrā ienākumu grupā, kurā ir vismaz viens tās līdzautors. Dati: Scopus/SciVal, IAM klasifikācija (2025).

Atvērtā zinātne, atvērtās publikācijas un pētniecības dati

LU 2025. gadā izstrādātais Atvērtās zinātnes politikas dokuments nosaka pamatprincipus publikāciju, datu un programmatūras atvērtai koplietošanai un atbalsta četrus prioritāros virzienus: atvērtās publikācijas, atvērtie pētniecības dati, atvērtā koda programmatūra un sabiedriskā zinātne.

LU Akadēmiskais apgāds izdod vairākus zinātniskos žurnālus bez publicēšanas maksas autoriem – dimanta[18] atvērtās piekļuves modelī. Žurnāli ir recenzēti, un tiem piešķir DOI.

LU pētniekiem ir pieejama arī universitātes datu kopu kolekcija: repozitorijs nodrošina bezmaksas datu publicēšanu, DOI piešķiršanu un indeksāciju starptautiskajās sistēmās.

Intelektuālais īpašums

2025. gadā LU iesniedza četrus Latvijas patentu pieteikumus, saņēma 16 Latvijas patentus, *Copyright.eu* reģistrēja četras zinātības un reģistrēja piecas jaunas

[18] Dimanta atvērtā piekļuve *(Diamond Open Access)* – ir zelta atvērtās piekļuves variants, kas paredz, ka zinātniskie raksti ir brīvi pieejami ikvienam bez maksas, un arī autoriem nav jāmaksā, lai savus darbus publicētu.

rododendru šķirnes. LU intelektuālā īpašuma portfelī 2025. gadā bija 52 spēkā esoši Latvijas patenti, 67 rododendru šķirnes un 31 sertificēta zinātība.[19]

LU un sabiedrība

Sadarbība ar sabiedrību ir viens no LU pamatprocesiem līdzās studijām un pētniecībai. Zemāk apkopotas dažas no LU sabiedrības iesaistes aktivitātēm 2025. gadā. Plašāks saraksts pieejams LU 2025. gada pārskatā.

Pasākumi	Zinātne sabiedrībai	Atvērtā infrastruktūra
LU starptautiskā zinātniskā konference	Vietvārdu un apvidvārdu talkas	LU Botāniskā dārza publiskās ekspozīcijas
Lekciju cikls "Akadēmiskie lasījumi" sadarbībā ar LU fondu	Zibakcija "Viena diena Latvijā" fenoloģisko datu vākšanai	LU Akadēmiskā bibliotēka – vispārpieejama zinātniskā bibliotēka
XIII Latvijas Skolu jaunatnes dziesmu un deju svētku koru finālkonkurss LU Lielajā aulā	Raidījums "Latvijas formula"	LU Sporta centrs – pieejams ikvienam interesentam
Zinātnieku nakts – vairāk nekā 5 000 apmeklētāju	Diskusiju cikls "Lielās patiesības"	LU Muzejs un Astronomiskais tornis
Starptautiskās drošības forums "Rīgas konference"	Sarunu festivāls "Lampa" un žurnāls "Alma Mater"	LU Kultūras centra 22 kolektīvi – vairāk nekā 270 pasākumu

[19] Patenti skaitīti, ja tie bijuši spēkā vismaz daļu pārskata gada. Dati: NZDIS forma "Zinātnisko rezultātu imports", LU patentu uzskaite, Patentu valdes datubāze, Copyright.eu sertifikātu uzskaite, LU IĪ izsoļu uzskaite.

Pārvaldība

Šeit atspoguļotas tikai dažas no LU 2025. gadā īstenotajām aktivitātēm.

VIRZĀM ILGTSPĒJU KOPĀ

LU Ekopadomē darbojas 13 personāla, tostarp studējošo pārstāvji, koordinējot un konsultējot ilgtspējīgas attīstības principu ievērošanu

LU un LU Studentu padomes kopīga iniciatīva.

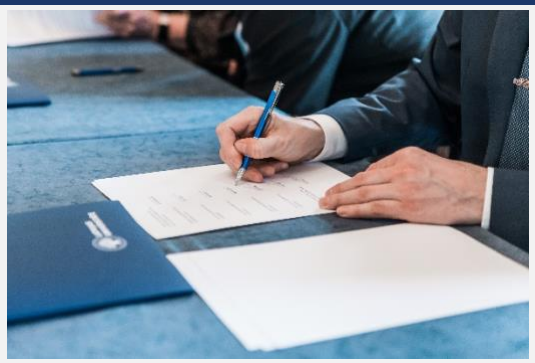
ATBALSTĀM ATVĒRTO ZINĀTNI

LU pieņēma Atvērtās zinātnes politiku, kas nosaka zinātniskās darbības un pētniecības datu pārvaldību.

Apstiprināta 2025. gada martā.

PARAKSTĀM MEMORANDUS

LU parakstīja sadarbības memorandus ar valsts institūcijām, uzņēmumiem un fondiem.

Anthem Foundation, Aizsardzības ministrija, KNAB, Valsts policija, LMT, Latvijas Finieris un Konkurences padome.

STIPRINĀM DROŠĪBU

LU aktualizēja Drošības un krīzes vadības politiku un Informācijas drošības politiku.

Apstiprinātas 2025. gada novembrī un decembrī.

Būtiskākie ar LU pārvaldību saistītie dokumenti.

Dokuments	Atjaunošanas datums	Tvērums	Dokumentu apstiprina	Piekļuve
LU Satversme	27.05.2022	Visa LU saime	LU Senāts	Publiska
Korupcijas un interešu konflikta risku novēršanas politika	20.10.2020	LU personāls	LU rektors	Publiska
Akadēmiskās ētikas kodekss	26.04.2021	Visa LU saime	LU Senāts	Publiska
Drošības un krīzes vadības politika	04.11.2025	Visa LU saime	LU Padome	Publiska
Privātuma politika	29.03.2022	Fiziskas personas un LU pārvaldīti IT resursi	LU rektors	Publiska
Informācijas drošības politika	02.12.2025	LU informācijas sistēmas un to lietotāji	LU Padome	Publiska
Kvalitātes politika	12.02.2024	Visa LU saime	LU Senāts	Publiska

Universitātes pārvaldība

Saskaņā ar LU Satversmi LU galvenās lēmējinstitūcijas ir Satversmes sapulce, Senāts, Padome, rektors un Akadēmiskā šķīrējtiesa (skatīt Pielikumu 2). LU Stratēģiju apstiprina Padome. Sieviešu un vīriešu attiecība LU Padomē ir 3:4 (0,75), LU Senātā – 20:30 (0,67), LU Vadībā – 2:4 (0,5).

LU lēmējinstitūciju struktūra.

	Dalībnieku skaits	Darbinieku pārstāvība, skaits	Sievietes
LU Padome	7	3	3 / 42,9%
LU Senāts	50	38 – akadēmiskais personāls, 10 – studējošie, rektors, 1 – vispārējais personāls	20 / 40%
LU Satversmes sapulce	200	130 – akadēmiskais personāls, 20 – vispārējais personāls, 50 - studējošie	78 / 39%
LU Akadēmiskā šķīrējtiesa	5	4 – akadēmiskais personāls, 1 – studējošais	3 / 60%

Studējošo intereses LU pārstāv Studentu padome (SP) – uz vienu gadu vēlēta, neatkarīga koleģiāla institūcija. Tās augstāko lēmējinstitūciju veido fakultāšu studējošo pašpārvalžu ievēlēti pārstāvji.

Stratēģija, vērtību ķēde un ieinteresētās puses

LU stratēģiskās prioritātes noteiktas LU Stratēģijā 2021.–2027. gadam sešos attīstības virzienos un tiem atbilstošos sešos stratēģiskajos mērķos.

Kā Latvijas lielākā klasiskā pētnieciskā universitāte ar plašāko disciplīnu spektru LU apvieno studijas, pētniecību un zināšanu pārnesi vienā ekosistēmā. Vērtību ķēde parāda, kā ieejas resursi un iesaistīto pušu ieguldījums ar vadības, pamata un atbalsta procesu palīdzību pārtop rezultātos un ilgtermiņa ietekmē uz sabiedrību. Ķēdi caurvij kvalitātes un ilgtspējas ietvars (EFQM, ISO 9001:2015, ESG 2015, ANO IAM) un atgriezeniskā saite no uztveres un snieguma mērījumiem.

Piegādātājus LU izvēlas saskaņā ar Publisko iepirkumu likumu, ņemot vērā arī vides un ilgtspējas aspektus.

LU galvenie sadarbības partneri ir Izglītības un zinātnes ministrija (valsts budžeta finansējums), ES un starptautiskās pētniecības programmas, kā arī industrijas partneri.

LU vērtību ķēde[20].

Ieejas un iesaistītās puses		Procesi		Radītā vērtība un ietekme
▪ **Potenciālie studējošie (Latvijas un starptautiskie) un pieaugušie mūžizglītībā** ▪ **Akadēmiskais personāls un administratīvie darbinieki** ▪ **Valsts, ES un starptautiskais finansējums, snieguma finansējums** ▪ **Industrijas, valsts pārvaldes, pašvaldību un starptautisko aliansu partneri** ▪ **Infrastruktūra, dati un digitālās platformas (t. sk. MI rīki)** ▪ **Atbildīgas resursu piegādes ķēdes (zaļais iepirkums)**	▶	▪ Vadības procesi: stratēģiskā vadība, kvalitātes, risku un MI pārvaldība ▪ **Studiju organizēšana un kvalitātes nodrošināšana** ▪ **Pētniecība un zinātniskās darbības nodrošināšana (atvērtā zinātne)** ▪ **Mūžizglītība un mikroapliecinājumi** ▪ **Inovācijas, zināšanu pārnese un komercializācija** ▪ **Sabiedrības līdzdalība un ekspertīze (trešā misija)** ▪ Atbalsta procesi: personāls, finanses, infrastruktūra un energopārvaldība, IT un digitalizācija, studējošo serviss ▪ Kapitālsabiedrības un akreditētās laboratorijas ▪ Aģentūras: medicīnas koledžas un zinātniskie institūti	▶	▪ **Absolventi un speciālisti ar nākotnes prasmēm** ▪ **Starptautiski atzīti pētījumi un zinātniskās publikācijas** ▪ **Prasmju pilnveide pieaugušajiem (mikroapliecinājumi)** ▪ **Inovācijas, intelektuālais īpašums un jaunuzņēmumi** ▪ **Ekspertīze politikas veidošanai un sabiedrības labklājībai** ▪ Starpdisciplināri risinājumi sabiedrības izaicinājumiem ▪ Ieguldījums ANO IAM un klimatneitralitātē ▪ Starptautiskā mobilitāte un reputācija ▪ Pakalpojumi industrijai ▪ Latviešu valodas, kultūras un zinātnes mantojuma attīstība ▪ Reģionālā un ekonomiskā ietekme

Saskaņā ar LU Kvalitātes rīcībpolitiku **LU ieinteresētās puses** iedalītas četrās prioritāšu grupās ar attiecīgajiem iesaistes veidiem un kanāliem:

[20] Pamatprocesi un ar to radītā tiešā vērtība izcelti treknrakstā.

1 Studējošie, darbinieki un to pārstāvji	2 Absolventi, darba devēji un nozaru pārstāvji
▪ Dalība lēmējinstitūcijās un padomdevējinstitūcijās (Satversmes sapulcē, Padomē, Senātā, fakultāšu padomēs, Akadēmiskās ētikas komisijā u. c.) ▪ Studentu padome ▪ Darba koplīgums ▪ Arodbiedrība ▪ Aptaujas ▪ Sūdzību un trauksmes celšanas sistēmas	▪ Dalība stratēģisko virzienu noteikšanā, studiju kvalitātes nodrošināšanā un pārvaldības novērtēšanā ▪ LU Absolventu klubs ▪ LU Padomnieku Konvents ▪ Absolventu un darba devēju aptaujas ▪ Karjeras iespēju diena
3 Citas izglītības un zinātnes institūcijas, politikas veidotāji un finansētāji	**4 Potenciālie studējošie, viņu vecāki, skolas, citu pakalpojumu saņēmēji un plašāka sabiedrība**
▪ Sadarbība konsorcijos un starptautiskajos tīklos (piemēram, FORTHEM) ▪ Kopīgi projekti un iniciatīvas ▪ Līdzdalība politikas izstrādē ▪ Publiski pieejamās informācijas uzraudzība	▪ Uzņemšanas kampaņas ▪ Mārketinga un informēšanas aktivitātes ▪ Skolēnu programmas ▪ Publiski pasākumi ▪ Sabiedriskās zinātnes projekti ▪ Ikgadēja sabiedriskās domas aptauja

Visaktīvāk iesaistītās ieinteresētās puses ir **studējošie un darbinieki**, kuriem ir galvenās lēmumu pieņemšanas tiesības LU pārvaldības institūcijās.

LU regulāri veic studējošo apmierinātības aptaujas un studiju sākuma aptauju, darbinieku apmierinātības aptauju reizi divos gados, kā arī ikgadēju absolventu aptauju.

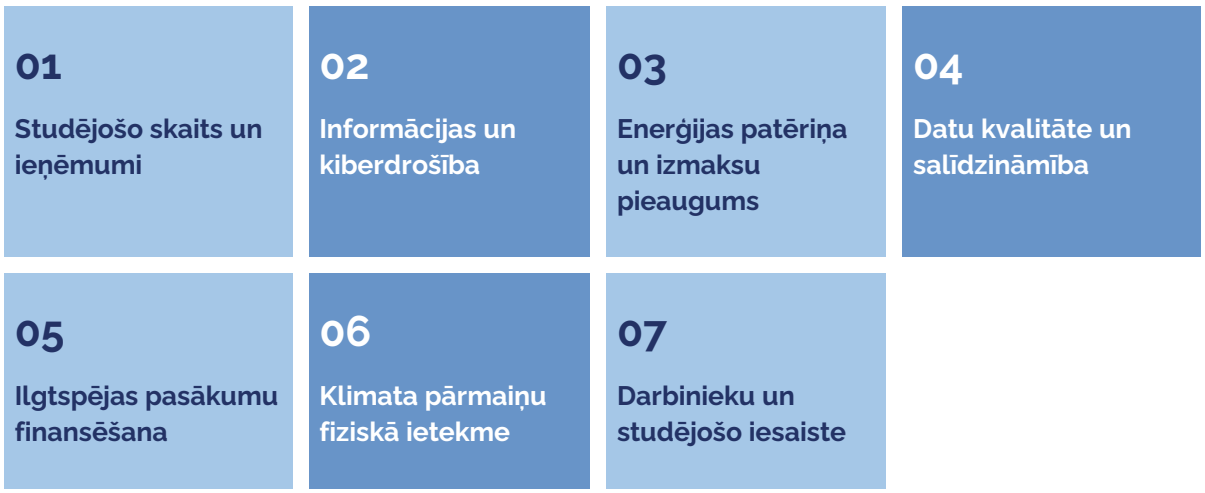
Ilgtspējas ietekmju, risku un iespēju (IRO) uzraudzība

Ar ilgtspēju saistītās ietekmes, riski un iespējas LU tiek pārvaldīti kvalitātes vadības sistēmas ietvaros. Kopš 2021. gada LU darbojas centralizēta risku vadības sistēma, kas aptver pamatdarbību, ilgtermiņa projektus un atbalsta procesus; korupcijas, drošības un datu aizsardzības riski tiek pārvaldīti horizontāli. Riskus pārvērtē reizi gadā, augsta līmeņa riskus izskata LU augstākā vadība, un LU Padome uzrauga iekšējās kontroles sistēmu. LU Ekopadome ir konsultatīva un koordinējoša koleģiāla LU vadības atbalsta institūcija vides ilgtspējas attīstības veicināšanā. Ikdienas koordināciju nodrošina Ilgtspējīgas attīstības vadītājs, kas pakļauts LU administrācijas vadītājam (skatīt Pielikumu 2).

Pārskata periodā būtiskākie ilgtspējīgas attīstības riski ir saistīti ar ilgtspējas datu kvalitāti un salīdzināmību, energoresursu patēriņu, investīciju finansējuma

pieejamību, klimata pārmaiņu ietekmi uz infrastruktūru un LU saimes iesaisti. Lai gan energopārvaldības sistēma tiek pilnveidota un energoefektivitātes rādītāji kopumā uzlabojas, risku saglabā nepilnīga automatizēta datu uzskaite, ēku portfeļa izmaiņas un nepieciešamība nodrošināt finansējumu identificēto pasākumu īstenošanai.

Zemāk redzami pārskata periodā identificētie **būtiskākie ilgtspējas riski**. Detalizētāku risku analīzi skatīt Pielikumā 4.

Ētika un akadēmiskais godīgums

LU Stratēģija paredz nodrošināt akadēmiskā godīguma un ētikas principu ievērošanu studiju un pētniecības procesā, tostarp ieviešot vienotu satura oriģinalitātes pārbaudes sistēmu. LU akadēmiskās ētikas principus nosaka Akadēmiskās ētikas kodekss, bet korupcijas un interešu konflikta riskus – Korupcijas un interešu konflikta risku novēršanas politika.

Datu privātums un informācijas drošība

Darbinieku, studējošo un citu personu datu apstrādi un aizsardzību LU nosaka Privātuma politika saskaņā ar Vispārīgo datu aizsardzības regulu (VDAR), bet LU informācijas sistēmu aizsardzību – 2025. gada decembrī aktualizētā Informācijas drošības politika.

Sasniegumi

Ekoaugstskolu (Eco-Campus) programma

2025. gadā LU jau otro reizi pēc kārtas saņēma Latvijas Ekoaugstskolas sertifikātu un starptautisko **Zaļo karogu** 2025./2026. akadēmiskajam gadam. LU Ekoaugstskolu programmā piedalās kopš 2022.gada, katru gadu veicot ietekmes uz vidi izvērtējumu.

Times Higher Education (THE) Impact Rankings 2025

THE World University Rankings 2025 novērtējumā LU ierindojas 1001.–**1200.** vietu grupā pasaulē. THE Impact Rankings 2025 sarakstā LU saglabāja vietu **201. – 300.** grupā.[21] LU bija vadošā augstskola IAM 4 "Kvalitatīva izglītība" un 5 "Dzimumu līdztiesība" jomā (92. vieta pasaulē). LU dalīja vadošo pozīciju arī IAM 8 "Cienīgs darbs un ekonomiskā izaugsme", IAM 11 "Ilgtspējīgas pilsētas un kopienas" un IAM 16 "Miers, taisnīgums un spēcīgas institūcijas" jomās. LU ir vienīgā Latvijas augstskola, kas THE reitingā izvērtēta visos 17 ANO IAM.

[21] LU Stratēģijā noteiktais mērķis ir līdz 2026. gadam iekļūt 101. – 200. vietu grupā.

QS Pasaules universitāšu ilgtspējas reitings 2026

QS Ilgtspējas reitinga (QS World University Rankings: Sustainability) novērtējumā LU ir pakāpusies no 592. vietas uz 553. vietu pasaulē, no 253. vietas uz 235. vietu Eiropā un saglabājusi 1. **vietu** Latvijā starp reitingā iekļautajām augstskolām. LU uzlaboja rezultātu astoņos no 11 indikatoriem, īpaši vides ilgtspējas, izglītības ietekmes un vienlīdzības jomās.

EFQM standarts

2025. gadā LU kvalitātes vadības sistēma ir sertificēta atbilstoši izcilības standartam EFQM, saņemot piecas no iespējamajām septiņām zvaigznēm.

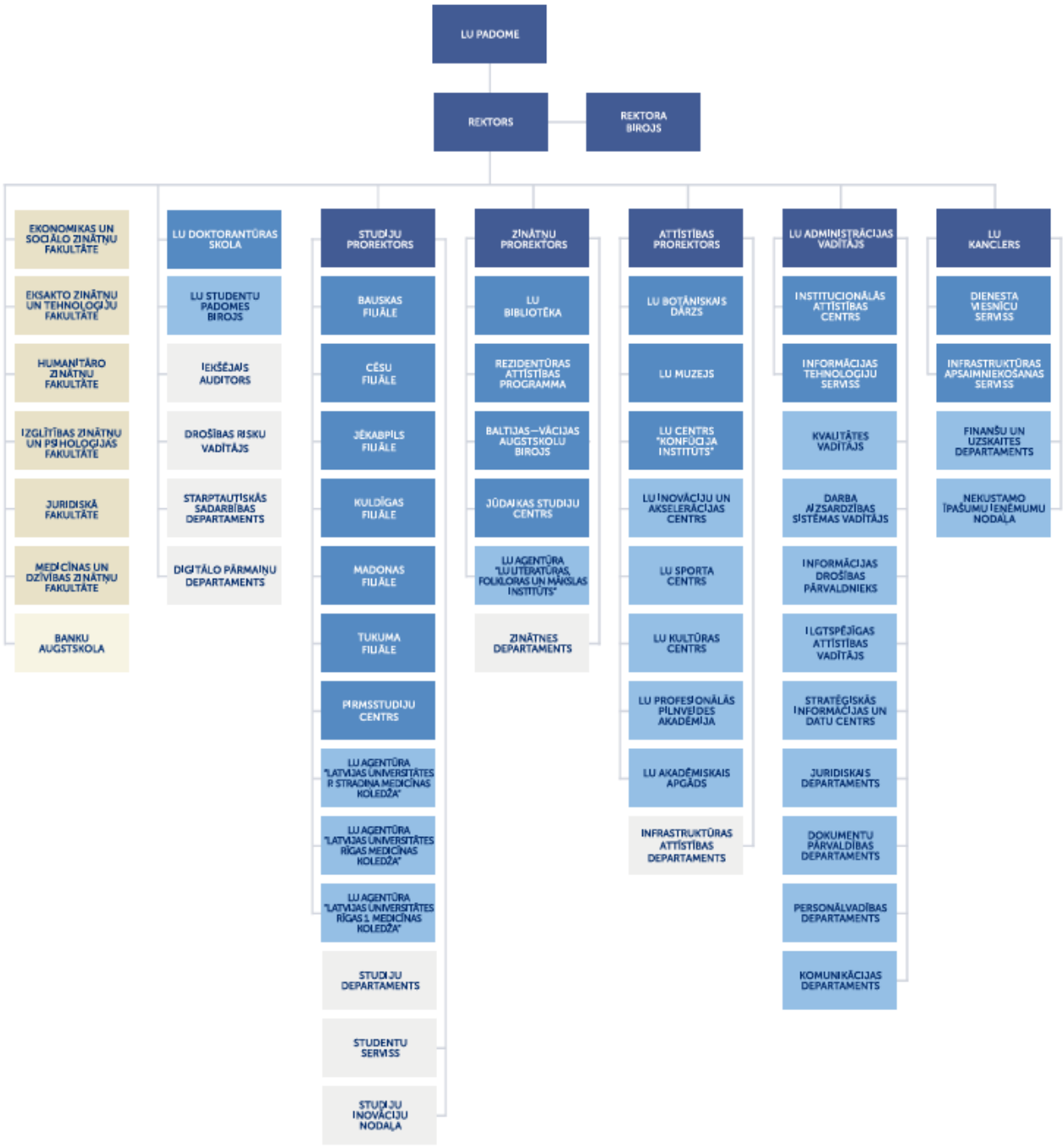
Pielikumi

Pielikums 1. Ilgtspējas pārskatā iekļautās adreses

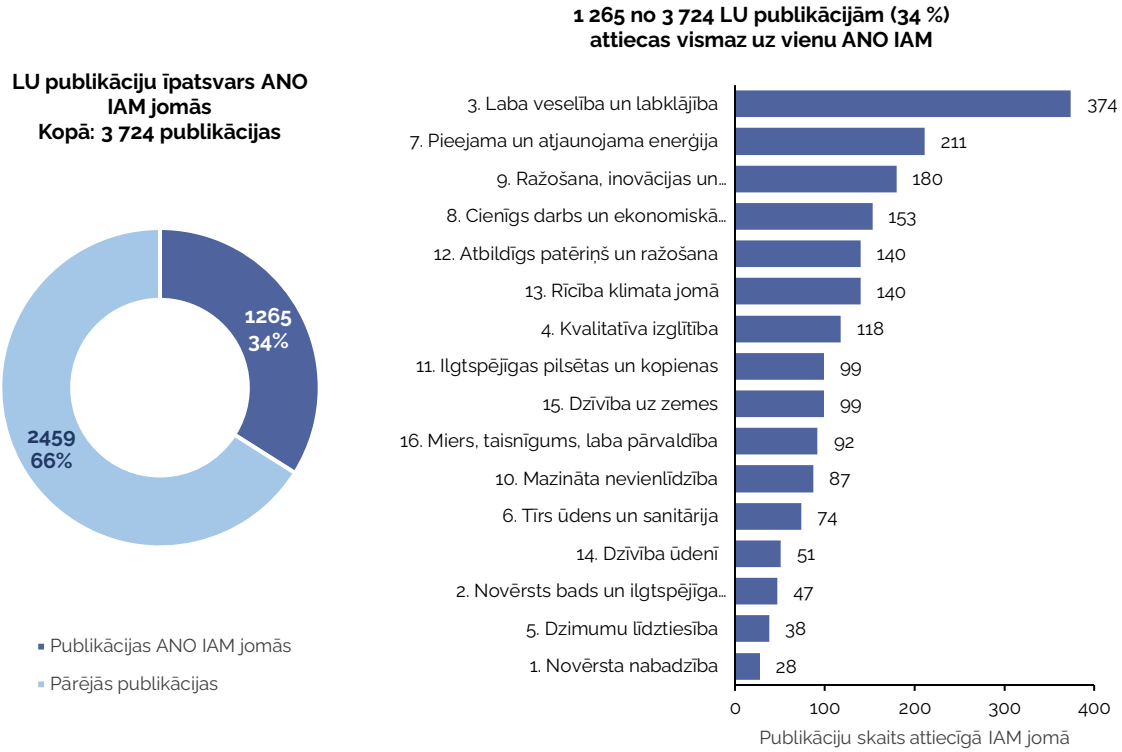
LU pamatdarbības un atbalsta ēkas, kā arī dienesta viesnīcas (uz 01.01.2026.).

Adrese	
Dārza iela 9, Bauska	Hipokrātu iela 4, Rīga
Dzirciema iela 4 (Kand.2), Rīga	Aspazijas bulvāris 5, Rīga
Gaiļezera iela 1, Rīga	Imantas 7.līnija 1, Rīga
Jelgavas iela 1, Rīga	Kalpaka bulvāris 4, Rīga
Jelgavas iela 3, Rīga	Lauvas iela 4, Rīga
Kalna iela 19, Kuldīga	Rūpniecības iela 10, Rīga
Kr.Valdemāra iela 161, Rīga	Visvalža iela 4a, Rīga
Kronvalda bulvāris 4, Rīga	Aizkraukles iela 23, Rīga
Lielā Katrīnas iela 2, Cēsis	Kalnuplejas Vecsalaca
Lielvārdes iela 24/26, Rīga	Kolkas, Vecā skola
Miera iela 32, Salaspils	Lodes Muiža
O.Vācieša iela 4, Rīga	Ornit.pēt.c., Bērzciems
Pils iela 14, Tukums	Ornit.pēt.c., Pape
Pils iela 21, Alūksne	Riekstukalns, Baldone
Pilsoņu iela 13, Rīga	Rododendri, Babīte
Plūdoņu iela 9, Bauska	Buļļu iela 5, Rīga
Raiņa bulvāris 19, Rīga	Mazā Lubānas iela 11, Rīga
Rīgas iela 210, Jēkabpils	Tālivalža iela 1B, Rīga
Skanstes iela 43, Rīga	Mazā Lubānas iela 6, Rīga
Šķūņu iela 4, Rīga	Valdemāra bulvāris 6, Madona

Pielikums 2. LU organizatoriskā struktūra

Pielikums 3. LU zinātnisko publikāciju īpatsvars ANO IAM jomās 2023. – 2025. gadu griezumā

Viena publikācija var attiekties uz vairākiem IAM, tāpēc joslu summa pārsniedz publikāciju skaitu IAM jomās. Avots: LU publikācijas, Scopus.

IAM – ANO Ilgtspējīgas attīstības mērķi (SciVal). 17. IAM jomā publikāciju nav.

Pielikums 4. Ar ilgtspēju saistīto risku analīze

studējošo skaita un ieņēmumu risks

demogrāfiskās pārmaiņas un konkurences pastiprināšanās izglītības tirgū var samazināt studējošo skaitu un ieņēmumus, ietekmējot studiju programmu portfeli, akadēmiskā personāla noslodzi un finansējuma līdzsvaru; atsevišķi tiek vērtēts arī studiju pārtraukšanas risks

informācijas un kiberdrošības risks

IT risku profils novērtēts kā ļoti augsts, un kiberdrošības apdraudējumus apliecina konkrēti incidenti

enerģijas patēriņa un izmaksu pieauguma risks

Neefektīva ēku un iekārtu izmantošana, nepietiekami savlaicīga patēriņa noviržu identificēšana, nepietiekami detalizēta datu uzskaite un energoresursu cenu svārstības var palielināt LU darbības izmaksas un vides ietekmi

datu kvalitātes un salīdzināmības risks

Nepilnīgi, manuāli vai atšķirīgā detalizācijas pakāpē apkopoti dati var apgrūtināt precīzu enerģijas patēriņa, emisiju un ilgtspējas mērķu izpildes novērtēšanu

ilgtspējas pasākumu finansēšanas risks

Ārējā finansējuma nepieejamība, projektu nosacījumu izmaiņas vai investīciju atlikšana var kavēt ēku energoefektivitātes, atjaunīgās enerģijas un citu ilgtspējas pasākumu īstenošanu. LU atkarība no CFLA un ALTUM finansējuma iespējām

klimata pārmaiņu fiziskās ietekmes risks

Ekstremāli laikapstākļi, intensīvi nokrišņi, applūšana, karstuma periodi un vētras var radīt infrastruktūras bojājumus, darbības pārtraukumus un papildu uzturēšanas izdevumus. Pārskata periodā jau vadīts Torņakalna teritorijas applūšanas risks

darbinieku un studējošo iesaistes risks

Nepietiekama izpratne vai iesaiste var mazināt energopārvaldības un resursu taupīšanas pasākumu efektivitāti. Pašlaik instruēšana galvenokārt notiek individuāli, vienlaikus paredzot pastiprināt publisko komunikāciju un studējošo energopratību